

KUŚNIEK ZACHODNI

»ISKRA«

ROK

Wtorek 23 listopada 1937 r.

Nr. 322

Przebieg miesięczny z odnośnikiem do druku i przesyłki pocztowej

2.50

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073

P.K.O. 302.712

Oplata pocztowa uiszczona gotówką

Nasz długoletni współpracownik

ś. p.

FRANCISZEK ŻYŁKA

ZASNAŁ W BOGU W NIEDZIELĘ, DN. 21 LISTOPADA 1937 R.

W Zmarłym straciłmy jednego z naszych najlepszych współpracowników, oddanego całkowicie pracy dla dobra naszej Spółki. Cześć Jego pamięci!

POLSKIE ZAKŁADY
BABCOCK - ZIELENIEWSKI
Spółka Akcyjna.

ś. p.

MIECZYŚLAW KULIŃSKI

INŻYNIER METALURG

członek Zarządu Sp. Akc. „Elibor“ Ł. J. Borkowski w Warszawie i Dyrektor Oddziału tejże firmy w Dąbrowie Górniczej

rozstał się z tym światem dnia 22 listopada 1937 r.

Eksportacja zwłok do kościoła parafialnego w Dąbrowie Górniczej nastąpi dnia 24 listopada r. b. o godzinie 17-tej, nabożeństwo żałobne dnia 25-go b. m. o godz. 9-tej, po czym nastąpi przewiezienie zwłok do Krakowa, gdzie zostanie pochowany w grobie rodzinnym na cmentarzu Rakowieckim o godz. 12-tej.

Tracimy w Zmarłym jednego z najwybitniejszych i najbardziej zasłużonych współpracowników, kolegę o kryształowym charakterze, wielkich zalet serca i umysłu, który najlepsze swe siły oddał ukochanej przez Siebie od najmłodszych lat naszej instytucji.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

RADA NADZORCZA I ZARZĄD
Sp. Akc. „ELIBOR“ Ł. J. BORKOWSKI
W WARSZAWIE

ś. p.

Franciszek Żyłka

BUCHALTER POLSKICH ZAKŁADÓW BABCOCK - ZIELENIEWSKI, SPÓŁKA
AKCYJNA W SOSNOWCU, DŁUGOLETNI KOLEGA

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu dnia 21 listopada 1937 roku.

Odszedł Człowiek szlachetnych zasad i nieposzlakowanego charakteru ducha. Przedwczesna śmierć Jego wzbudziła głęboki i szczery żal w sercach współkolegów pracy.

5161 Cześć Jego świetlanej pamięci!

KOLEŻANKI i KOLEDZY

ś. p.

Mieczysław Kuliński

INŻYNIER LEOBENIŃCZYK

opatrzony ŚŚ. Sakramentami zmarł dnia 22 listopada 1937 roku w wieku lat 56.

Eksportacja zwłok do kościoła parafialnego w Dąbrowie Górniczej odbędzie się w środę, dnia 24 listopada r. b. o godzinie 17-tej, skąd po nabożeństwie żałobnym o godzinie 9-tej rano dnia 25.11. r.b. nastąpi przewiezienie drogich nam zwłok do Krakowa, gdzie złożone zostaną w grobie rodzinnym na cmentarzu Rakowieckim o godzinie 12-tej.

Nieutuleni w żał

ŻONA, SYN i RODZINA

ś. p.

Mieczysław Kuliński

INŻYNIER METALURG

członek Zarządu Sp. Akc. „Elibor“ Ł. J. Borkowski w Warszawie oraz Dyrektor Oddziału tejże firmy w Dąbrowie Górniczej

zmarł dnia 22 listopada 1937 r.

W Zmarłym tracimy życzliwego i sprawiedliwego zwierzchnika, który Swoim stosunkiem do pracowników zyskał nasz wielki szacunek i niezatartą pamięć.

URZĘDNICY I ROBOTNICZY
„ELIBOR“ Sp. Akc. „Ł. J. BORKOWSKI“
oddział w Dąbrowie Górniczej.

NIEMCY JUŻ GOTOWE... GROŹBY HITLERA

AUGSBURG, 22.11. Niemieckie Biuro Informacyjne podaje, że kanclerz Hitler wygłosił wczoraj na zebraniu partii narodowo - socjalistycznej mowę, w której podkreślił m. in. że naczelnym zadaniem partii narodowo - socjalistycznej jest, podobnie jak armii, wychowywanie młodzieży niemieckiej.

Przechodząc do kwestii kolonii, kanclerz powiedział: świat usiłuje uchylć się od zbadania tego zagadnienia i od odpowiedzialności za te sprawy, ale to mu się nie uda. Świat będzie musiał pewnego dnia rozważyć nasze żądania. Nie wątpię ani na sekundę, że jak dągniemy, o ile możemy, swój naród we

wewnątrz kraju, tak i na zewnątrz stworzone nam będą prawa do życia, jakie mają inne narody.

Nie wątpię, że również prawo do życia narodu niemieckiego zrozumiane zostanie kiedyś przez cały świat. Mam przekonanie, że najcięższe prace przygotowawcze zostały już wy

konane. Gdy cała partia, a z nią cały naród stoł na swym kierownictwem, to kierownictwo to, opierając się na zjednoczonej sile 68-milionowego narodu, a w ostateczności na swej sile zbrojnej, będzie mogło skutecznie bronić interesów narodu i równie skutecznie wypełnić stojące przed nim zadania.

Psychoza „Białych Kapturew” Wojsko na drogach do Paryża

PARYŻ, 22.11. Paryż przedstawia niezwykle widok. Po ulicach krąży patrol policyjny i gwardii republikańskiej. Publiczność rozchwytuje gorączkowo ostatnie wydanie dzienników, przynoszące wiadomości o wynikach śledztwa w sprawie „Białych Kapturew”. Mimo, że prasa pozostająca na usługach rządu, stara się skierować uwagę opinii na spisek „Białych Kapturew”, w Paryżu panuje przekonanie, iż rząd pod pretekstem rewidowania ukrytych arsenałów „Białych Kapturew” likwi

duje przygotowywany w Paryżu groźny zamach komunistyczny.

Dziś w nocy wszystkie drogi, prowadzące do Paryża, zostały obdane przez wojsko i posterunki gwardii lotnej. Gwardia rewiduje wszystkie pojazdy, zdążające do stolicy Francji, poszukując broni. Na wszystkich lotniskach wojskowych ogłoszono stan ostrego przygotowania, eskadry przygotowane są do lotu, lotnicy nie mają prawa opuszczenia koszar.

Cel podróży

AMB. BULLITTA

NEW YORK, 22.11. Departament stanu zaprzecza stanowczo wiadomości pochodzącej ze źródeł francuskich, jakoby ambasador Stanów Zjednoczonych w Paryżu, Bullitt, przybył do Warszawy, aby powstrzymać Polskę od przystąpienia do paktu przeciwnikomunistycznego.

Departament stanu stwierdza, że podróż amb. Bullitta nosi charakter prywatny i że powstrzyma się on w Warszawie od działalności politycznej.

Gandhi umierający

LONDYN, 22.11. Z Wardha (Indie) donoszą, że stan zdrowia Gandiego jest krytyczny. Arterioskleroza na którą cierpi Gandhi doszła do najbardziej niebezpiecznego stadium tak, że biuletyny lekarskie głoszą, iż Gandhi znajduje się między życiem i śmiercią.

Do Wardha ściągają z całych Indii setki zwolenników Mahatmy i obozu przed domem, gdzie leży chory „prok” modlą się nieustannie o jego wyzdrowienie.

Rzym nie chce dobrych STOSUNKÓW Z FRANCJĄ

PARYŻ, 22.11. Paryski korespondent „La Tribuna” Francesco Scardaoni, który w dniu 20 bm. napisał artykuł o konieczności dobrych stosunków między Włochami a Francją za który to artykuł dziennik uległ konfiskacie został definitywnie odwołany.

Podśluch agentów GPU w amerykańskim min. spraw wewnętrznych

NOWY JORK, 22.11. Z Waszyngtonu donoszą o wielkim wrażliwości, jakie wywołało wykrycie w amerykańskim ministerstwie spraw wewnętrznych kabla podsłuchowego, który zezwalał na kontrolowanie rozmów ministra spraw wewnętrznych Ickesa.

Minister był niezadowolony od pewnego czasu ze swego telefonu, uważając, że źle funkcjonuje. Zmieniono aparat, lecz i wówczas rozmowy było słychać niedość głośno.

Wówczas zbadano cały przewód. Mechanicy natrafili na dobrze zamaskowane odgałęzienie przewodu telefonicznego, które prowadziło do piwnicy ministerstwa. Tu zamontowany był aparat do nagrywania przeprowadzanych z telefonem ministra rozmów na płyty.

Policja gorączkowo poszukuje ludzi, którzy przeprowadzili odgałęzienie i utrwalili rozmowy.

Rewizje u Litwinów W WILNIE

WILNO, 22.11. (tel. wł.) W Wilnie władze bezpieczeństwa przeprowadziły szereg rewizji wśród działaczy litewskich, członków byłego litewskiego komitetu narodowego w Wilnie, na czele którego stał — jak wiadomo — skazany niedawno Konstanty Staszys.

W wyniku tych rewizji zakwestionowano szereg dokumentów i materiałów.

Francuz doradcą GEN. FRANCO

PARYŻ, 22.11. „Journal des Debats” donosi, że rząd gen. Franco zwrócił się do dziekana wydz. filozoficznego uniwersytetu w Grenoble Jacques’a Chevaliera z propozycją objęcia przy rządzie hiszpańskim stanowiska reorganizatora całej polityki oświatowej i szkolnej w Hiszpanii narodowej.

Katastrofa samochodowa W PANEWNIKU

W nocy, około godz. 0.30 wiozący z pogrzebu w Mikołowie kilku pasażerów samochód kierowany przez Józefa Sobotę wpadł na rogu ulicy Klasztornej i Kochłowskiej w Panewniku do pobliskiego stawu, głębokiego na pół metra. Następnego dnia byli straszni. Samochód wywrócił się, gniotąc pod sobą szoferę oraz pasażerów.

Na miejscu katastrofy poniósł śmierć jeden z pasażerów 32-letni Jan Nawrot z Bykowni, ciężko zaś ranni zostali: szofer Józef Sobota, Wilhelm Piwończyk, Sylwester Staniczek z Mikołowa, Jerzy Relich, Brunon Bonk i Józef Haberstroh z Kochłowiec.

Stan ich zdrowia, choć jest poważny — nie zagraża jednak życiu.

wy ministra na płytach, dotychczas jednak na żaden ślad nie natrafili.

Prasa nowojorska zwraca uwagę, że w identyczny niemal sposób podsłuchiwanie były roz-

mowy w paryskim mieszkaniu Kiereńskiego przez agentów GPU i zapytuje, czy przypadkiem równie źle w Waszyngtonie nie działał wysłannicy Moskwy.

Czang-Kai-Szek błaga o pomoc czerwonego marsz. Blüchera

Po dłuższej przerwie lotnictwo japońskie, wykorzystując ogólne podniecenie, wywołane przez ewakuację stolicy Chin, dokonało w poniedziałek kilku ataków lotniczych na Nankin. Lotnicy japońscy rzucili także list otwarty naczelnego dowódcy wojsk japońskich generała Matsui, do marszałka Czang-Kai-Szeka. W liście tym generał japoński wzywa marszałka chińskiego do zaniechania dalszego oporu i złożenia broni.

Rząd chiński po raz pierwszy użył dziś samolotów sowieckich. Wraz z aparatami przybyli do Chin instruktorzy sowieccy, którzy szkolą lotników chińskich.

TOKIO, 22.11. Wielkie zgromadzenie publiczne w Tokio powołało uchwałę, wzywającą W. Brytanię do zmiany stanowiska wobec targu japońsko — chińskiego.

NANKIN, 22.11. W odległości około 20 km od Nankinu Chińczycy rozpoczęli budowę silnego pasa obronnego. Z miasta w dalszym ciągu ludność ucieka masowo. Około 90 proc. sklepów zamknięto.

TOKIO, 22.11. Dziennik „Niszi Niszi” donosi, że marszałek Czang-Kai-Szek za pośrednictwem attache wojskowego pewnego mocarstwa zwrócił się do marszałka sowieckiego Blüchera z błagalną prośbą o pomoc.

KTO WYGRAŁ

W czwartym cięgnięciu drugiej klasy loterii państwowej w I i II cięgnięciu padły następujące większe wygrane:

Zł 15.000 na nr 43826
Zł 5000 na nr 80147
Zł 2000 na nr 84198
Zł 1000 na nr: 18089 121833 184020
Po 500 zł na nr-ry: 7545 101477 164368 173457
Po 400 zł na nr-ry: 23979 28215 29281 58015 67181 120079 174056

Po 250 zł na nr-ry: 174 16342 30608 41884 42520 60640 83152 117440 149209 150718 162237 164845
Po 200 zł na nr-ry: 1344 1720 13222 13322 19669 27546 30275 35528 35799 44744 49156 51119 53420 53605 57056 58878 62791 63166 67026 71844 88255 91453 101243 106048 109904 111518 111636 118458 118190 121114 126212 127502 136895 144574 153506 169495 177051 179250.

Skrucha p. Rubinlichta

Publiczne przeproszenie obrażonej Rady miejskiej w Będzinie

Jak już swego czasu donosiliśmy, ławnik Rubinlicht czynił starania, by konflikt jaki powstał z jego powodu w łonie Rady miejskiej w Będzinie zlikwidowano po jego myśli, t. zn. by nie utracił mandatu ławnika. Sprawa ta ciągnęła się już od dawna, a ostatnio niekorzystnie dla ławnika Rubinlichta.

Cheąc za wszelką cenę utrzymać mandat ławnika p. L. Rubinlicht musiał się udać do Cimoszy. To też wielką sensację wywołało na wczorajszej Radzie miejskiej odczytanie przez prezydenta Izidorczyka pisma, jakie wpłynęło od ławnika Rubinlichta.

Oto treść oświadczenia p. Rubinlichta:

Do Pana Prezydenta

m. Będzina,

W związku z oświadczeniem złożonym przez klub Pracy Gospodarczej na posiedzeniu Rady Miejskiej z dnia 12 października r.b., że do czasu wydania decyzji przez wo-

jewództwo w sprawie rzekomo rozsiwianych przeze mnie obraźliwych wyrażań uwalniających powadze członków Rady Miejskiej nie będzie brał udziału w posiedzeniach Rady Miejskiej, pozwalam sobie wyjaśnić następująco:

W prywatnej rozmowie mojej z p. Wacławkiem mówiłem o poziomie obrad naszej Rady Miejskiej i o tym, jakie wrażenie mogły wywrzeć one na prezydencie Kaczkowskim, który znajdował się, jako słuchacz na jednym z ostatnich posiedzeń Rady Miejskiej, ale ani ja, ani Prezydent Kaczkowski nigdy nie wyraził się obraźliwie o naszej Radzie Miejskiej. Widocznie byłem źle zrozumiany przez Radnego Wacławka i dlatego uważałem, że Rada Miejska została przez Prezydenta Kaczkowskiego lub przeze mnie obrażona. Oświadczam zatem, że nie miałem żadnego zamiaru wyrazić się obra-

liwie w stosunku do naszej Rady Miejskiej.

Jeżeli jednakże klub Pracy Gospodarczej uważa, że Rada Miejska została dotknięta moją rozmową, to niniejszym przepaszam za wyrządzoną Jej krzywdę.

Z poważaniem

L. RUBINLICHT

Jak wynika z powyższego oświadczenia, ławnik Rubinlicht przepaszam Radę za wyrządzoną jej krzywdę, zaznaczając jednak, że był źle rozumiany przez radnego Wacławka. Innymi słowy, że... zresztą zrozumiał to samo radny Wacławik, który oświadczył, że „ławnik Rubinlicht nie ma racji... ale ja jestem zgodny. Jest mi wszystko jedno”.

Ponieważ Rada oświadczenie Rubinlichta przyjęła do wiadomości, drażliwa sprawa została zlikwidowana.

Sprawozdanie z dalszego przebiegu posiedzenia Rady podamy w jutrzejszym numerze.

L. WOLFF

W pogoni za ojcem

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego

95)

Wreszcie Barker ocknął się i powiedział głosem, który już się odzwyczaił od mówienia:

— Dość. Muszę wyjechać. — Spojrzał na nią zbołałym wzrokiem. — Bo inaczej naprawdę postradam rozum. Doszedłem do tego, że powątpiewam, czy mój ojciec w ogóle żył na tym świecie. Czasem znów wydaje mi się, że szukam samego siebie. Muszę jechać.

Panna Henryka wstała i oparła się o biurko.

— Cieszy mnie bardzo, że nareszcie powziął pan takie postanowienie, panie kapitanie. Cieszę się z całego serca, mimo, że... że tracę pana. Najwyższy czas opuścić Warszawę.

— Pogardza pani mną? Przecież ka-

pituluje...

— Ja... Pogardzam?... Nie, kapitanie, podziwiam siłę woli, bo wiem, co pana kosztowało powzięcie tej decyzji.

— Tak. Nie łatwo ona przyszła. — Zaciśnął zęby. — Ale inaczej być nie może. Wyczerpałem wszystkie środki, doszedłem do ostatnich granic możliwości. — Podeszedł do kontaktu i zapalił światło. — Teraz najgorsze już minęło. — Spojrzała na niego pytająco. — Tak, panno Henryko. Bo za najgorsze uważałem przyznanie się wobec pani, że otrzymałem knock out, po którym z ledwością wstałem i dalej nie mam siły walczyć, uciekam. Pani jest bardzo odważna i to mnie jeszcze więcej zawstydza. — Podniosła ręce, jakby chciała zaprzeczyć. — To nie, już wszystko minęło.

— Kiedy pan chce jechać, mister Barker?

— Jutro.

— Jutro?... — Serce w niej zamrło.

— Bardzo dobrze pan robi.

— Nie wie pani, panno Henryko, czy John jest w domu?

— Tak, panie kapitanie. Jest w swoim pokoju. — Pobiegła do drzwi, żeby ukryć wyraz twarzy. — Zaraz go zawołam.

Wolnym krokiem poszła do pokoju dziecinnego. Po drodze wytarła oczy, przypudrowała się i potem zapukała.

— Panie Janie!

— Czego tam, do stu tysięcy diabłów.

— Pan kapitan woła, jest w gabinecie.

Zawróciła nie czekając na odpowiedź.

— John zaraz przyjdzie.

— On zupełnie zwiariował, prawda?

Niech mu pani wybaczy, panno Henryko. To jest prosty ożłowiek i kompletnie traci panowanie nad sobą, kiedy jest nieszczęśliwy.

— Powiedziałabym raczej: kiedy widzi, że pan jest nieszczęśliwy.

Hałas wszedł, milcząc ukłonił się i

stanął przy drzwiach z zaciętą miną.

Daniel Barker spojrzał na jego znarowioną, krnąbrną twarz i uśmiechnął się.

— Pakuj walizki, John.

Wrażenie było piorunujące: sternik jakoś się skurczył, wytrzeszczył oczy, spoglądał to na swojego pana, to na pannę Wołydyńską i bełkotał w zamieszaniu:

— Walizki? Pakować walizki?...

— Tak, John. Pakuj walizki, wyjeżdżamy jutro.

— O, my goodness! — zawołał Hałas rozkładając ręce, jakby chciał uciekać cały świat. — Jak to dobrze, panie kapitanie! Jak dobrze!

Stał jeszcze chwilę, jak unieczony, potem po krótkim wahaniu zbliżył się do panny Wołydyńskiej i powiedział z niewkrywaniem zawstyżeniem:

— Proszę pani. Przepraszam za wszystko. Prowadziłem się bardzo źle. Niech mi pani daruje, bo to tak...

— Nie ma o czym mówić, panie Janie — odpowiedziała serdecznie.

(D. c. 2.)

„Nasze dziś -- to praca dla Polski”

Deklaracja ideowa P. O. W.

W czasie uroczystości zjazdowych POW w Wilnie, minister Kościakowski odczytał poniższą deklarację ideową I ogólnopolskiego zjazdu POW:

„Zjechaliśmy się z całej Polski w Wilnie, przy sercu Komendanta, Sercu, które ukochało wielkość. Na poziom wielkości pragnął On wnieść naród i państwo.

Zjechaliśmy się jako Jego żołnierze, by złuszczać nasze szeregi, by zamałować niewyczerpane siły nasze, nieostygły zapł dla wielkiej idei rozchodowej Polski, by w obliczu rzeczywistości przemówić do siebie prostym, dawnym peowiackim słowem, za którym, jak zawsze, idzie czyn.

Powstałymi z krawawej walki o niepodległość narodu, która była i jest dla nas droższa, niż życie własne. Woleliśmy ginąć, walcząc jako ludzie wolni, niż żyć jako niewolnicy.

Byliśmy ludźmi wolnymi z ducha już wtedy, gdy przemoc zabierowała wszelkimi panowała jeszcze na ziemiach polskich. Nasza walka była w dziejach porzobiorowej Polski ostatnim zwycięskim etapem zmagania powstańczego.

To jest nasza „wczoraj” i nasza historyczna legitymacja do utrwalenia i ochrony dziejowej zdobyczy.

Nasze „dzis” od chwili odzyskania niepodległości — to praca w Polsce — dla Polski.

Nasze cele i zadania na „jutro”, wytknięte nam przez trwałe żyjącego w sercach naszych Komendanta — to budowa Polski „równorzędnej z wielkimi potęgami świata...”, tak aby ją postawić w sile i mocy, w potęgę ducha i wielkiej kultury, aby się mogła ostać w tych wielkich, być może, przewrotach, które ludzkość czeka...

Rzeczpospolita posiada wszelkie warunki, by idąc za wskazaniem Józefa Piłsudskiego, budować swą wielkość i potęgę, które decydują w jej warunkach geopolitycznych o niezależności politycznej i gospodarczej, posiada konstytucję — ostatnie dzieło Józefa Piłsudskiego — z ducha swego demokratycznego, a poczwalającą na zorganizowanie silnej, autorytatywnej władzy wykonawczej, pod zwierzchnictwem Prezydenta Rzplitej, wyposażonego w szerokie uprawnienia.

Possada potężną i karną armię, na czele z wypróbowanym w bojach i służbie narodu Wodzem Naczelnym Marszałkiem Śmigłym-Rydzem.

Possada zdolny do poświęceń naród, wyposażony w prawo i obowiązek najszerzej pojętego udziału w życiu państwa i odpowiedzialności za jego losy.

Gdy z woli Marszałka Śmigłego-Rydz w dniu 22 lutego 1937 usłyszeliśmy wezwanie „do tych w narodzie, którzy chcą być świadomymi współwzrostami teraźniejszości i przyszłości” — do ape tu tego stanęliśmy jedni z pierwszych.

W szeregach POW znaleźli się ongiś wszyscy, niezależnie od środowisk i pochodzenia, niepomni na różnice klasowe, a zdecydowani jedynie walczyć o wolność narodu i niepodległość kraju, nasze siły główne stanowili ludzie ciężkiej codziennej pracy: inteligencja, ludność wsi, miast i miasteczek.

My peowiacy, żołnierze niepodległości i wolności, nie jesteśmy grupą malkontentów, nie tkwimy w bezczynności i rozpamiętywaniu przeszłości. Widzimy nowe obowiązki w stosunku do państwa i mamy wolę je spełniać.

Tu w „miejscie” Komendanta, zrodzeni z Jego wielkości, nie będziemy stawiać ani sobie, ani narodowi naszemu przed oczy rzeczy małych — zła przemijającego.

Mając otwartą oczy na zbrojenia świata, pragniemy opancerzyć naród polski, skupiając swe siły dookoła realizacji hasła obrony państwa, w którym — jak powiedział Marszałek Śmigły-Rydz —

„Wszystko się znajdzie, znajdzie się droga wyjścia z naszych stosunków gospodarczych, znajdzie się droga, która nas doprowadzi do wyzwolenia sił materialnych i twórczych w narodzie, do skupienia ich, do wytworzenia nowych

wartości, których nam tak bardzo potrzeba”.

Na nas, jako na świadomych swych obowiązków obywateli, spada konieczność wprowadzania w życie codziennym na każdym miejscu, przy każdym warsztacie pracy, bezwzględnej walki o osiągnięcie niezbędnego zwycięstwa, wysokiego poziomu moralnego i wysokich wartości gospodarczych.

W miejscu wiecznego spoczynku Serc Komendanta przyrzekamy, że rytmikę serc, mózgów i mięśni pod przewodnictwem Marszałka Śmigłego-Rydz będziemy tworzyć warunki, w których gdy już przyjdzie zmierzyć się w walce, któkolwiek nam ją narzuci, znowu, jak siedemnaście lat temu, po naszej stronie musi być zwycięstwo.

Każdy obywatel w walce o zwycię-

stwo winien być świadom i pewien tego, że broni własnego stanu posiadania moralnego i materialnego. Współodpowiedzialny za losy państwa obywatel zawsze i wszędzie jest gwarantem siły i spójności swej ojczyzny.

Silę zjednoczonej woli narodu opieramy na wspólnym zrozumieniu celów i wspólnym przeciwstawieniu się niebezpieczeństwom.

Przeciwni jesteśmy szukaniu wzorów obcych w budowie społecznej i politycznej Polski.

Uważamy za sprzeczne z psychiką polską totalizmy klasowe i nacjonalistyczne.

Czynny udział w postępie i budowie potęgi Polski powinny brać szerokie masy narodu w myśl zasad deklaracji lutowej, że „od losów tych warstw i ich dobrobytu, jako też kultury i poczucia i obywatelskiego zależy w ogromnym stopniu harmonijny rozwój Polski i jej przyszłość”.

Dla realizacji wielkich zadań, jakie ma przed sobą Rzeczpospolita, skupić się musi całe społeczeństwo, a przede wszystkim wypróbowana w walkach stara wiara legionowo-peowiacka.

W atmosferze wzajemnego zaufania i współpracy dokonamy rzeczy wielkich

Tu w Wilnie, w mieście Jagiellonów, w mieście Józefa Piłsudskiego, my, ludzie Jego epoki przyrzekamy iść niezłomie ku wytyczonej przez Niego wielkości Rzeczypospolitej”.

Z DNIA

PROF. BARTEL I PROF. ROMER

Duże zainteresowanie budzi sprawa zatargu pomiędzy prof. Bartlem a prof. Romerem na tle zeznań obu wymienionych w procesie W. Studnickiego.

Jak wiadomo prof. Romer zeznał, że w swoim czasie prof. Bartel miał się wyrazić w sposób lekceważący o osobie prez. Starzyńskiego. W odpowiedzi na to prof. Bartel ogłosił list, w którym oświadczył, że ma wprawdzie zwyczaj używania dosadnych i żartobliwych wyrażeń, ale wyrazić musi zdziwienie, że prof. Romer robi użytek z prywatnej rozmowy. List swój prof. Bartel kończy w ten sposób: „Jest mi natomiast zawsze bardzo przykro, gdy podobnych, a może przez dosadność swą bardziej odpowiednich skrótów, zmuszony jestem użyć w odniesieniu do osób starszych, w następstwie ich postępowania, którego ani młodość, ani ogólnie przyjęte obyczaje usprawiedliwić nie mogą”.

W związku z powyższym prasa lwowska notuje pogłoskę, że prof. Romer skierował sprawę przeciw prof. Bartłowi na drogę honorową.

SENSACYJNA KONFISKATA RZYMSKIEJ „TRIBUNY”

Minister kultury ludowej zarządził konfiskatę numeru rzymskiego dziennika „Tribuna” z dn. 20 bm. Oficjalny komunikat stwierdza, że konfiskata nastąpiła „za treść i niektóre wyrażenia, zawarte w korespondencji dziennika, datowanej z Paryża i omawiającej stosunki francusko - włoskie”.

Wyjaśnić należy, że zakwestionowany artykuł „Tribuna” omawiał zagadnienie współpracy włosko - francuskiej, dowodząc, że koniecznym jest polepszenie wzajemnych stosunków. Francja, zdaniem autora artykułu, powinna uczynić przy pierwszej okazji gest, któryby otwierał drogę do normalizacji stosunków z Włochami.

Zarządzenie konfiskaty komentowane jest, jako podkreślenie, iż w obecnej chwili nie jest aktualna sprawa zbliżenia włosko - francuskiego.

W tym tonie też komentują konfiskatę pisma francuskie, podkreślając, iż napięcie w stosunkach między Włochami i Francją mają poważne podstawy.

Powrót żydów

Z PALESTYNY DO POLSKI

W ostatnich tygodniach dała się zaobserwować reemigracja z Palestyny żydów, którą przypisać należy ostatnim zamachom terrorystycznym ze strony Arabów.

W ciągu miesiąca wróciło z powrotem do Polski 80 żydów.

Katolicki program agrarny uznaje przymusowe wywłaszczenie

Rada społeczna przy Prymasie Polski ogłosiła deklarację w sprawie podniesienia stanu społeczno - gospodarczego wsi. Naturalnie, mówi tu się o chłopach, oraz o kwestii agrarnej szczególnie na odcinku drobnej własności, będącej „źródłem wstrząsów społecznych w kraju”.

Katolicka myśl społeczna widzi następujące bardzo poważne niedomagania w życiu wsi: niski poziom kultury i techniki rolnej, mała rentowność gospodarstwa, nadmierne rozdrobnienie. Ponieważ taki stan ludności wiejskiej „w dalszych konsekwencjach doprowadzi także do osłabienia jej uczuć religijnych i przywiązania do Kościoła”, Rada Społeczna przy Prymasie Polski troszczy się o zastosowanie akcji celowej i systematycznej o szerokiej skali środków i sposobów, ujmując to w ten sposób: należy podnieść oświatę, kulturę i technikę rolną, meliorację i szczególnie spóldzielczość handlową; zwiększyć udział ludności wiejskiej w dochodzie społecznym za pomocą środków komunikacyjnych; rozbudować przemysł ludowy i rzemiosło; umożliwić odpływ ludności do miast i przemysłu; wzmocnić kolonizację wewnętrzną drogą tworzenia nowych samodzielnych i samowystarczalnych gospodarstw chłopskich oraz upelnorolnić karłowate.

Katolicka myśl społeczna w sprawie refor-

my rolnej powołuje się na encyklikę Leona XIII „Rerum Novarum” i na encyklikę Piusa XI „Quadragesimo Anno”, jako na wytyczne. Państwo winno popierać i kontrolować samorzutną ewolucję „w kierunku powiększania stanu posiadania własności drobnej” z tym, że „w razie nieskuteczności, lub niedostateczności innych środków, nie można państwu odmówić prawa przymusowego wywłaszczenia”, ale „okres parcelacji przymusowej nie może skutkiem tego trwać bez końca”.

Wywłaszczenie ma jednak zapewnić właścicielowi należyte odszkodowanie dla stworzenia innego warsztatu gospodarczego; natomiast „państwo nie powinno stwarzać uprzywilejowanego rynku” przy sprzedaży ziemi, aczkolwiek „dopuszczalne jest udzielanie specjalnych udogodnień pewnym kategoriom nabywców”. Zasadniczo przymusowa parcelacja winna pozostawić placówki o specjalnych zadaniach, jak doświadczalnictwo, hodowla zapłodowa itd.

Maximum posiadania deklaracja nie określa, uzależniając to od „względów zarówno natury moralnej jak i gospodarczej”. Tak samo nie podaje minimum posiadania, wypowiadając się jednak za niepodzielnością chłopskich gospodarstw rodzinnych, ujętą w normy prawne i za ustrojem korporacyjnym.

Cała wieś wróciła do wiary ojców... Wzruszająca uroczystość w Huciskach pod Skarżyskiem

Przywódca hoduryców w Hucisku pod Skarżyskiem, Alfons Piór powrócił wraz ze swymi zwolennikami na łono Kościoła katolickiego.

Zgłosił się on do ks. dziekana Sykulskiego w Końskich i wyraził chęć powrotu do prawdziwego Kościoła. Gdy ksiądz dziekan przybył do Huciska, Piór w towarzystwie kilku osób stanął pod krzyżem na środku wsi i odczytał uroczyste oświadczenie, wyrzekając się błędów sekciarskich i wyrażając żal, iż innych w błędach tych utwierdzał.

Nawrócenie to wywarło na miejscowych katolikach i błądzących wielkie wrażenie. Rychło uformowała się procesja, którą poprowadził do kościoła parafialnego w Odrowążu ks. prał. Sykul-

ski. Wierni, zgromadzeni w kościele na sumie, wyszli na spotkanie procesji ciesząc się, iż mieszkańcy Huciska wracają do wiary swych ojców.

Po wejściu do świątyni Alfons Piór ukląkł przed wielkim ołtarzem, zaś ks. Sykulski odczytał z ambony oświadczenie Pióra i wygłosił naukę na temat „Jedynie Kościół katolicki jest prawdziwym Kościołem Chrystusowym”, oraz podał warunki, które Piór i jego zwolennicy muszą spełnić, aby uwolnić się od kar kościelnych. Wśród wiernych w świątyni zapanowało wzruszenie. Przy wspólnym głośnym odmawianiu „Wierzę...” przy słowach o Kościele powszechnym, powstał głośny płacz.

Powrót do inicjatywy prywatnej w Stanach Zjednoczonych

Na zebraniu Akademii nauk politycznych w New Yorku sekretarz stanu Morgenthau wygłosił referat na temat polityki budżetowej, w którym zaznaczył, że najbliższym zadaniem dzisiejszej polityki koniunkturalnej w Stanach Zjednoczonych jest ożywienie prywatnej działalności inwestycyjnej i natychmiastowe zrównoważenie budżetu.

W tym celu poczytają wydatków w budżecie na rok 1938-9 została zmniejszona o 700 mil. dolarów, głównie kosztem ograniczenia programu budowy dróg i robót publicznych.

W ten sposób więc rząd odstąpił ostatecznie od opartych na działalności państwa zasad New-Deal'u na korzyść inicjatywy prywatnej.

Prez. Roosevelt pentałktował z prze-mysłem na temat możliwości ożywienia koniunktury budowlanej przy pomocy

kredytów państwowych. Jego niedawne oświadczenie o porozumieniu z Public Utilities, mającym na celu ożywienie ich działalności inwestycyjnej, wywarło głęboki oddźwięk w kołach przemysłowych i na Wallstreet i korzystnie wpłynęło na rynek papierów wartościowych.

Jednocześnie nie ulega wątpliwości, że na najbliższym posiedzeniu kongresu nie nie zostanie przedsięwzięte, co mogłoby wpłynąć hamująco na prywatną działalność inwestycyjną lub zwiększyć ryzyko ich opłacalności.

Wpływ związków robotniczych stopniowo maleje i przedsiębiorcy budowlani spotykają się z coraz to mniejszym oporem ze strony robotników przeciwko koniecznym dla przywrócenia opłacalności przedsięwzięciom obniżkom zarobków.

UWAGI

Kochane nianki, pocziwe książeczki kontrolne

św. Mikołaj, „popuszczający” profesorowie

Bardzo często tak się zdarza, że dzieci zostawia się w domu pod opieką niani. Rodzice, szczególnie wieczorem, załatwiają w mieście różne sprawy, a w domu niania ma obowiązki, szczególnie te młodsze dzieci, na karmić i ułożyć do snu. Ba! ale jakże tu taką czelotnią Haneczkę, albo 5 letniego Stasia zapędzić do łóżeczka! Odbija się to za cang... sycha, że mi będziecie opowiadać bajeczkę.

Po targu z nianią dziecko uładowa się do snu, no i śpi. Była raz taka czarownica Jaga, co mieszkała w lesie, w chatce, na Kurzej Stopie. W nocy przyjeżdżała do niej diabeł z piekła i czarownica Jaga wybierała się z nimi na polowanie na niedobre i złe dzieci. Jeździła na łopacie i zaglądała do okien, czy tam nie ma gdzie złych dzieci, a czasem to nawet pukała (o słyszysz puk, puk). A kiedy znalazła niedobre dziecko, to je porwała przez komin i przywoziła do swojej chatki na kurzej stopie i tam z diabłami w okropnym garnku, we wrzącej wodzie, robiła ze złych dzieci zupę dla diabłów...

CODZIENNA DAWKA STRACHU

Stas już całą koldrę naciągnął na główkę i spod koldry wystartanym głosem odzywa się do niani: Zgas światło. A czy drzwi od kuchni zamknięte? Czy w kuchni jest dziura do komina? Niania te pytania dobrze rozumiała, chętnie zgasiła światło i wyniosła się do swej roboty do kuchni na palcach, bo wiedziała, że tego wieczoru już Stas główek spod koldry nie wystawi.

Mamusia z niani zadowolona, gdy wróci do domu i przekona się, że dzieci już śpią. Kochana niania! I tak co wieczór karmi nianie dzieci okropnymi opowieściami.

Świat dziecięcy zamknięty w jednym rodzinnym mieszkaniu napelniają duchami, zjawami, czarownicami, diabłami, cyganami, kominiarzami, śmiercią, która rzeżogę kosteczkami. Dzień za dniem, tydzień za tygodniem dziecinne nerwy otrzymują dawkę strachu, który powoduje uraz nerwowy.

Ileż to dzieci nie wejdzie do ciemnego pokoju. Ileż to dzieci wybucha okropnym krzykiem, gdy im przyjdzie zostać w ciemnym pokoju.

Strachu nabytego w dzieciństwie nie trudno się dzieci wyrzucić. Dziewczętom uraz ten pozostaje do późnego wieku. Chłopcy wcześniej się otrząsają. A niania była taka dobra, taka troskliwa o dzieci...

GROZA KSIĄŻECZKI KONTROLNEJ

Bardzo dużo mówi się dziś o współpracy domu ze szkołą. Aby sobie ułatwić pracę wychowawczą nad dziećmi i łatwiej z domem się porozumieć, wprowadza się książeczki kontrolne. Taką książeczkę kontrolną musi mieć dziecko codziennie w szkole.

Zdarzy się, że w szkole dziecko bzyknie — bo przecież jest dzieckiem, Zdenerwowana Pani wola: Dawaj książeczkę... i pisze: Marysia była dziś niegrzeczna w szkole i przeszkadzała w lekcji. Oddaje później książeczkę dziecku i mówi: Masz mi książeczkę jutro pokazać podpisaną przez mamusię. A było to właśnie po pierwszej pauzie. Na podwórku tak się wesoło dzieci bawili tak było gwarne i śpiewne. Z trykającą radością wrócili dzieci na lekcję do klasy; jeszcze nie wykiąpiły z rozgwaru pauzowego, aż tu nagle Pani zapisza do książeczki. Marysia wtuliła główkę w ramiona, z głębi oczu bije przerażenie: co teraz będzie? Jak tu książeczkę pokazać Mamusi, co powie Tatę? Przerażona niezrozumiałym przestępstwem Marysia zamknęła się w sobie i siedziała do końca nauki jak ślimak. A tu idą rachunki. Coś Pani mówi, dzieci coś piszą na tablicy, a Marysiatko ani nie widzi, ani nie słyszy...

Druga pauza. Wszystkie dzieci wyprysnęły już na pauzę, a Marysia leniwym krokiem podąża ostatnia. Podwórze szumi, huczy, jak wzburzony potok, a Marysiatko stanęło pod płotem smutne, płaczliwe. Drugie śniadanie nie może jej przejść przez gardziółkę. Tamte dzieci tak się wesoły; a w jej malutkiej duszyczce strach, rozpacz. Co to będzie w południe w domu?

Znów dzwonek, znów nauka, a dziecko nie wie, co się koło niego dzieje. Do domu zbiera się leniwie. Choć drobny deszcz pluszcze, nie spieszy się. Po klatce schodowej wchodzi do mieszkania, a na każdym stopniu czuje, że dźwiga wór żelaza. Ta nieszczęsna kontrolna książeczka, którą ona sama musi doręczyć mamusi uderzyła w mały mózg jakby cegła z czwartego piętra spadła na główkę dziecinną...

STRACH — ZŁYM DORADCA

Ta nieszczęsna książeczka wzięła się już we wszystkie nerwy dziecięce i szarpie nimi na wszystkie strony, wieri nimi w żołądek, wywołuje apatię, ziewanie i senność; obiad nie smakuje, matka myśli, że dziecko chore, stroskana, dobra, zaczyna mierzyć gorączkę, aż nareszcie pęka bomba... Pani zapisza Marysię do książeczki. To tak na pierwszy raz. Potem idzie już głódziej... Dzieci książeczki gubią, wyrzucają kartki, podpisują same Mamusi, lub czyni to ktoś starszy.

Zaczyna się, słowem, taniec kłamstwa i fałszywego stosunku dziecka do rodziców i do szkoły. Pocziwa książeczka kontrolna — ten rekromy pomysł współpracy szkoły z domem, jest dawką trucizny dla nerwów dziecka. A ileż to powoduje w małżeństwie nieporozumień, sporów, kłótni, wzajemnych oskarżeń małżeńskich i gwałtownych wybuchów ta jedna pocziwa książeczka kontrolna...

To stary zbytek szkolny, przedwojenny, szczególnie w dawnych szkołach prywatnych. O dobrych zresztą intencjach, ale zbytek szarpający nerwy dziecka, a nieraz posuwający dziecko do szalonych czynów.

Pocziwe książeczki kontrolne, chociaż najsłabsze pomyślane, rujnują jednak zdrowie dziecka, albo uczą dziecka bezczelności i ryzykowności.

Współpraca domu ze szkołą winna się odbywać na częstym osobistym kontakcie domu ze szkołą. Książeczka jest tylko tam dobra, gdzie dziecko się załamało, nadszarpało swej ambicji i dla młodzieży starszej niż 12 lat.

WYŻENMY ZŁE DUCHY Z ŻYCIA DZIECKA

Wiedzą już dzieci o tym, że z pierwszym śniegiem na święty Marcin, wyjechał święty Mikołaj z nieba i jedzie z prezentami do dzieci.

ci. Ba! ale ze świętym Mikołajem przyjedzie diabeł z różgami, taki czarny z rogami na głowie i czerwoną kitą. Resztę strachu dorobi pocziwa niania...

I już dziś żyją dzieci światem duchów i strachów.

Japonia od prawników pielęgnuje dwa święta: święto chłopców, a następnie święto dziewcząt. Tam nie straszy się dzieci diabłami, duchami, okropnościami, bo duchy przodków krążą koło i są dobrymi opiekunami rodzin. Zwyczajnie dzieci dostają prezenty od rodziców w dzień święta chłopców, lub w dzień święta dziewcząt.

Zwyczaj Mikołaja wyszedł od ludów anglosaskich. Nie było by nic szkodliwego, gdyby zamiast Mikołaja przychodził na scenę zbrojny rycerz polski, husarz średniowieczny z pozdrowieniem do dzieci polskich, z prezentami od Naczelnego Wodza — Śmigłego-Rydza i w jego imieniu udzielał dziecięcom rad i wskazówek jakich to dzieci dzisiaj Polska potrzebuje. Rycerz posłaniec Wodza Naczelnego mógłby służyć dobrą radą, że Harcerstwo, że Orleto to są najpiękniejsze organizacje, zostać dwikiem — to honor, spełnić jeden dobry uczynek codziennie, bezmiennie, to cicha i szlachetna zasługa. Rycerz-posłaniec od Naczelnego Wodza z corocznym orędziem do polskich dzieci — to kierunek wychowawczy.

Usunąć powoli z tradycji świętego Mikołaja strach i gróźbę.

A w tych wypadkach, gdy rycerz-posłaniec, człowiek żywy, włoży dziecku pod poduszkę pudełko z łakociami, niech się tam znajdzie list do dobrych polskich dzieci z rozkazami Naczelnego Wodza i życzeniem, jakie cnoty zdobyć winny małych bohaterów polskich.

Chyba już czas, by w sypani dzieci polskich zjawił się portret Naczelnego Wodza, uśmiechniętego dobrodziejnie do dzieci.

PIERWSZA NIEDZIELA WYWIADOWCZA

Jeszcze inna przyczyna przedwczesnej niewowolności u dzieci przychodził mi na myśl. Są to klasyfikacje półokresowe i okresowe. Ażby utrzymać młodzież w ryzach naukowych do końca roku, na pierwszą konferencję klasyfikuje się ostro, aby rzucić strach, aby w ciągu roku było z czego „popuszczać”.

Pierwsza niedziela wywiadowcza jest jedną katorgą i dla ucznia i dla zrozpaczonego rodziców. Chłopak się w domu uczy, obkłada cały dzień, a tu na konferencji wywiadowej dowiadują się Rodzice, że z tyłu przedmiotów jest słaby.

Wymyślanie, gniewy i znowu tragedia rodzinna, bo szkoła wzięła młodzież do „galepu”, aby było z czego „popuszczać”.

Bardzo często ciska się w szkole średniej rękawicę szkole powszechnej, że źle „przygotowała”, nie „podbudowała”, słowem zaczyna się herezje nieporozumień, oskarżeń, a zapomina się, że przyczyna leży w metodzie „aby było z czego popuszczać”.

Są jeszcze i szkoły takie, w których świat nauczycielski jest w wiecznym nieporozumieniu ze światem młodzieży. Są szkoły i są nauczyciele, którzy z całym cynizmem podkreślają, że stopień dostateczny jest najwyższym stopniem dla ucznia. Stopień dobry to jest dla profesora, a „bardzo dobry dla Pana Boga”. „Bardzo dobrze z tamtej szkoły, znaczy u mnie dostatecznie”. A papierek jest papierkiem i po latach dziesięciu i dwudziestu. Nikt nie patrzy jakich metod używała szkoła w stawianiu stopni i nikt o tym wiedzieć nie będzie.

Ludzi ocenia się i segreguje według stopni na świadectwach. Jedne szkoły szastają bardzo dobrymi stopniami, przez co łudzą i wprowadzają w błąd rodziców. Inne szkoły strzegą tylko po dostatecznym. Życie tymczasem stawia sprawdził sprawiedliwości nauczycielskiej.

A więc i pierwsza konferencja nie powinna być konferencją na „popuszczanie”, ale o parta na bezwzględnej sprawiedliwości. Trafia się to najczęściej u młodych t. zw. „prosto z igły”. Zanim praktyka nauczy pełnej uwagi, jakże często i dużo wytwarza się przepaści między ławką szkolną i katedrą. Nie ma dzisiaj prawie dziecka, o którym by się nie mówiło, że jest bardzo nerwowe. Czuwajmy nad zdrowymi nerwami dzieci, nawet gdyby przyszło zerwać z dobrą nianią, pocziwą książeczką kontrolną, Mikołajem, „popuszczaniem” w klasyfikacji na pierwszy okres.

WŁADYSŁAW MAZUR.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

23 Listopad
Poniedziałek
 Klemenski, pap., Łukrecji.
 Słowiański: Miłowoja.
 Słońca wsch. 7.10, zach. 15.35
 Księżycza wsch. 21.40, z. 11.24

HISTORIA PODAJE:

1227 Skrytobójcza śmierć Leszka Białego, ks. krakowskiego w Gąsawie.
 1794 Zamknięcie Sejmu targow. w Grodnie.
 1805 Legioniści polscy pod Castel Franco.
 1927 Zmarł znakom. pisarz St. Przybyszewski.
 1929 Zmarł w Paryżu Jerzy Ciemniewicz.

PRZYSŁOWIA:

—o—
 Szczęście ustalo — przyjaciół mało.
 Z KSIĘGI ZŁOTYCH MYŚLI:
 Na walkę, bracia, na godność bez końca
 Wyście skazani. W ciągłym świetle słońca
 Zwierzętom igrać, lecz wam działać trzeba;
 A przez czyn ziemi przychylicie nieba.
 Zygmunt Krasiński.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Trafalgar”.
 PATRIA: „Przedziwne kłamstwo Niny Piętrowny”.
 EDEN: „Dla kobiety”.

—o—
 × **ZNACZKI NA POMOC ZIMOWĄ.**
 W przyszłym miesiącu wydane będą specjalne znaczki, nalepki, na rzecz akcji zimowej pomocy bezrobotnym. Tak jak w r. ub. zamierzonym jest wydanie znaczków wartości 5 i 10 gr.

× **PODZIEKOWANIE.** Zarząd Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia w Starym Sielcu składa serdecznie podziękowanie łaskawym ofiarodawcom za złożone w czasie „Tygodnia Miłosierdzia” ofiary pieniężne i odzież na rzecz najbardziej potrzebnych w parafii, oraz Paniom członkiniom na prace i poświęcone trudny przy zbiorze jak również w ciągu całego „Tygodnia Miłosierdzia”.

× **ZARZĄD KOŁA ABSOLWENTÓW SEMINARIUM NAUCZ.** zawiadamia członków Koła, że dnia 23 bm. o godz. 17.30 zostanie wygłoszony przez kol. A. Trembińskiego referat p. t. „Nowoczesne malarstwo”.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś we wtorek o godz. 19 przedstawienie robotnicze, zakupione przez Związek Przyjaźni Dana będzie „Róża” potężny dramat Stefana Żeromskiego, w inscenizacji i reżyserii J. Gólaszewskiego. Udział bierze cały zespół.
 W środę na Niemcach — sala Klubu — przedstawienie organizowane przez Komitet Pomocy Dzieciom Najbiedniejszym. Dana będzie ostatnia nowość naszego repertuaru, doskonała komedia francuska pt. „Woźny i minister”. Początek o godz. 20.30.

W czwartek 25 bm. o godz. 20.30 „Woźny i minister”, pełna humoru i zabawnych sytuacji komedia w 4 aktach A. Birabeau, która grana jest stale przy wypełnionej widowni i nagradzana gorącymi oklaskami zarówno za świetną grę artystów, jak i za pomyślową reżyserię. Ceny miejsc od 25 gr.

Teatr w Katowicach

REPERTUAR
 Wtorek 23 bm. „Tosca” występ Wł. Ladisa-Kieprzy — godz. 20.
 Środa 24 bm. „Grube ryby” godz. 20.
 Czwartek 25 bm. godz. 20 — „Dzika pszczoła” — premiera.
 Piątek 26 bm. godz. 20 — „Sztuba”.
 Sobota 27 bm. godz. 15.30 „Gdzie diabeł nie może...”, godz. 20 „Dzika pszczoła”.

—o—
 × **STRUKTURA HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI.** Staraniem Ligi morskiej i kolonialnej obwodu Zagłębia Dąbrowskiego dyr. Leon Hertz wygłosi w czwartek dn. 25 bm. o godz. 19 w sali reprezentacyjnej Izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu odczyt na temat: „Struktura handlu zagranicznego Polski”.

× **ZEBRANIE KOŁA MIŁOŚNIKÓW „POWSZECHNIKA”.** W środę, 24 b. m. o godz. 18 odbędzie się w szkole nr. 3 w Dąbrowie organizacyjne zebranie członków Koła Miłośników „Powszechnika”. Porządek obejmuje: zagajenie, wspomnienie o śp. prezie Banaszu St., ułożenie programu pracy, referat, wybór zarządu, wolne wnioski. Na zebranie zarząd zaprasza wszystkich b. uczni szkół powszechnych, chcących należeć do Koła.

Terminy gimnazjalnych EGZAMINÓW DOJRZAŁOŚCI

Gimnazjalne egzaminy dojrzałości w szkołach odbędą się z końcem roku szkolnego 1937-38 w terminie normalnym.

Ze względu na przepisy ust. 1 § 54 Regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości, które dają możliwość powtórzenia egzaminu nie później, niż przed upływem dwóch lat, do końca roku 1940.

Gimnazjalne egzaminy dojrzałości eksternów, będą się odbywały również do końca roku 1940 — z tym jednak zastrzeżeniem, że od terminu jesiennego w 1939 r. włącznie będą przeznaczane dla kandydatów, powtarzających egzamin dojrzałości a zatem osoby, pragnące przystąpić w czasie od września 1939 r. do końca 1940 r. po raz pierwszy do egzaminu dojrzałości, nie będą do egzaminu dopuszczone.

Nowe ceny chleba W POW. BĘDZIŃSKIM

W ub. sobotę odbyło się w starostwie powiatowym w Będzinie posiedzenie komisji cennikowej w sprawie ustalenia cen chleba.

Komisja ustaliła następujące ceny za kilogram: chleb żytni z maki 65 proc. 32 gr., poprzednio 33 gr., chleb żytni razowy z maki 95 proc. — 27 gr. (27), chleb żytni siatkowy — 26 gr. (29); cena bułek pozostała bez zmiany i wynosi 60 gr. za kilogram.

Ceny powyższe obowiązują od dzisiaj na terenie całego powiatu.

dobroć produktów nabiałowych — to zaufanie, a gwarancję taką przedstawiają

masło — sery — jaja

MŁP. ZWIĄZKU MLECZARSKIEGO

dawn. „KRAKOWIANKA”

4814

mleko pełne
Spółdzielni Ziemiańskiej dla zbytu mleka

PREMIERA W TEATRZE

„Woźny i minister”

komedja w 4 akt. Andrzeja Birabeau.

„Mała Kitty i wielka polityka” — „Woźny i minister”. Samo zestawienie tytułów obu komedji — granej nie dawno i granej ostatnio w teatrze sosnowieckim — wskazuje na pozorne ich podobieństwo. Temat też jest w obu komediach podobny: polityka od strony przedpokoju i jej nieoczekiwane kulisy. Natomiast różnią się obie komedie jako widowiska teatralne.

„Woźny i minister” w przeciwieństwie do b. słabej „Kitty” posiada pewne walory sceniczne, pozwalające widzowi śledzić w teatrze bez częstego zasypiania, a nawet chwila mi bawić się.

Intryga, na której komedja jest oparta, posiada tylko dziwnie niezręczne rozwiązanie, przez całe prawie cztery akty trzyma jednak silnie widza w napięciu pytaniem: jak sobie poradzi minister z trudnościami i kłopotami, wynikłymi z tego powodu, że woźny ministerstwa okazał się jego... ojcem. Trudności tych i kłopotów jest wiele, stwarzają też one dużo ciekawych komediowo sytuacji.

Nie wszystkie sytuacje, czy też momenty komizmu sytuacyjnego zdołał wyzyskać właściwie w widowisku reżyser p. Szpiganowicz. Aż się prosiło o przecignięcie np. scena zabawnego nieporozumienia pomiędzy woźnym Arystydesem Peichem (p. Danecki) i ministrem Robertem Marinesem (p. Lenczewski), który niewłaściwego woźnego wziął za swego ojca.

Zupełnie dobrze wywiązały się ze swego zadania wykonawcy sztuki. Nowo zaangażowany do naszego teatru p. Mieczysław, który grał rolę woźnego, Gabriela, zaprezentował się sosnowieckiej publiczności z bardzo dobrej strony. Poprawnie zagrał rolę ministra p. Lenczewski, niezapomniany odtwórca postaci Anzelm z „Róży”. P. Arciszewska w roli Sylwii — jak zwykle — pokazała ładną grę. Jak zwykle wzięczna była też p. Jasnorzevska, która grała rolę Anetki. Dość kusząco wyglądała p. Dworzyńska. Komicznie wciśbka dziennikarka była p. Tańska. A już najbardziej komiczny — p. Fijewski. P. Danecki w roli woźnego Arystydesa czuł się zupełnie swobodnie. Pozostałe role dobrze zagraли pp. Romaniszyn, Cygler i Nawrocki.

Spodziewać się należy, że jeżeli w teatrze sosnowieckim będą nadal tak często nowe premiery, jak w sztuce Birabeau premierzy, znów w niedługi czas ujrzymy w Sosnowcu jakąś premierę.

Bo „Woźny i minister” — mimo wszystko — to tylko sztuka rozrywkowa i to przeciętnej miary.

Criptonique.

O umowy zbiorowej z PRZEMYSŁOWCAMI

W niedzielę, dnia 21 bm. odbyło się zebranie plenarne zarządu i przedstawicieli oddziałów Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R.P. w Sosnowcu (ul. Sienkiewicza 17-a), na którym rozpatrywano głównie sprawę umów zbiorowych. Zebrani przedstawiciele oddziałów zastanawiali się nad dalszą taktyką postępowania, które przypuszczalnie wymagać będzie zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia delegatów Związku.

Również na tym zebraniu rozważano sprawę wspólnego prowadzenia dalszej akcji z innymi związkami pracowniczymi, jak np. w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Bielsku i Poznaniu, co w wyniku dyskusji powierzono prezydium zarządu Związku.

× **CHOROBY ZAKAZNE.** W ub. tygodniu zanotowano na terenie Sosnowca następujące przypadki zachorowań i zgonów na choroby zakaźne: dur brzuszny 1 (1 zgon), błonica 17, błonica 2, odra 24, róża 6, krztusiec 2 (1 zgon), gruźlica 5 (6 zgonów).

Władysław Ladis Kiepusa w Sosnowcu

Dziś artysta wystąpi w „Tosce” w Katowicach

Wczoraj złożył wizytę w naszej Redakcji znakomity nasz tenor Władysław Ladis Kiepusa.

P. Ladis Kiepusa bawi od trzech dni w Sosnowcu dokąd przyjechał z matką swą p. Marią Kiepusową. Wizyta artysty w rodzinnym mieście związana jest z jego dwoma występami w teatrze katowickim w „Tosce”.

W ub. niedzielę znakomity śpiewak wystąpił w Chorzowie, dzisiaj zaś wystąpi jeszcze raz w Katowicach.

P. Ladis Kiepusa jak wiadomo, już czwarty rok przebywa w Hamburgu, gdzie występuje stale w państwowej operze, a niezależnie od tego często wyjeżdża na gościnne występy do Berlina, Drezn i innych większych miast Rzeszy.

Zapytany o dalsze plany p. Ladis oświadczył nam, że nosi się z zamiarem odwiedzenia w przyszłym roku Szwajcarii.

Ladis Kiepusa, artysta o europejskiej sławie w słowach prostych bez nuty jakiegokolwiek zarozumiałości mówi o swych sukcesach i serdecznym przyjmowaniu go przez publiczność niemiecką. Najpoważniejsze pisma niemieckie, pisząc o jego występach nie szczędzą mu słów uznania i pochwały nie tylko jako śpiewakowi, obdarzonemu przez naturę pięknym głosem, ale i jako artyście.

Po krótkiej rozmowie miły gość żegna się z nami, zapraszając na swój dzisiejszy występ w „Tosce”, co mu z całą przyjemnością przyrzekamy. (s.)

RESTAURACJA - KABARET

„SAVOY”

SOSNOWIEC, 3 MAJA — TEL. 61-901
PODZIEMIA — TEL. 61-904

„PODZIEMI SAVOYU”

OTWARCIE NASTĄPI W SOBOTĘ, 27 LISTOPADA BR. O GODZ. 23.

ZAWIADAMIA O OTWARCIU PO 2-MIESIĘCZNYCH PRZERÓBKACH I CAŁKOWITEJ ZMIANIE WNETRZA ZNANYCH POWSZECHNIE

SAVOYU”

NOWOCZESNIE URZĄDZONE ŁOŻE WEDŁUG WZORÓW ZNANYCH ARCHITEKTÓW-DEKORATORÓW — PAJAK NEONOWY NAD PARKIETEM — OBICIA JEDWABNE I BROKATOWE — BARWNE OŚWIETLONY BAR AMERYKAŃSKI — GUSTOWNE URZĄDZENIE GABINETY — STAWIAJĄ PODZIEMIA „SAVOYU” W RZĘDZIE PIERWSZORZĘDNYCH LOKALI ROZRYWKOWYCH W KRAJU.

Walne zgromadzenie delegatów

Rady Okręgowej Unii ZZPU. w Sosnowcu

W sobotę dnia 20 bm. o godz. 18 w lokalu Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R. P. w Sosnowcu (ul. Sienkiewicza 17a) odbyło się walne zgromadzenie delegatów Rady Okręgowej Unii związków zawodowych pracowników umysłowych w Sosnowcu pod przewodnictwem p. Włodzimierza Grunwalda, na którym załatwiono wszystkie formalne sprawy, jak sprawozdania, wybory do władz itp.

Zaznaczyć należy, że w zebraniu tym wzięli udział przedstawiciele 8 związków pracowniczych, działających na terenie Zagłębia z trzech powiatów, a mianowicie Będzińskiego, Zawierciańskiego i Olkuskiego.

Dłuższą dyskusję poświęcono uchwałom Rady naczelnej Unii, które zawierają program na najbliższą przyszłość, zaś z lokalnych spraw akcji o uzyskanie kredytów na budowę domów dla pracowników umysłowych i propagandzie w okresie urzędowania przez Unię „Miesiąca pracownika umysłowego”.

Po zebraniu delegatów odbyło się konstytuujące zebranie prezydium Rady, na którym ustalono skład następujący:

p. Włodzimierz Grunwald prezes (ponownie) — z Polskiego Związku zaw. pracown. przem. i handl. R. P. w Sosnowcu; p. Zygmunt Rakieć I wiceprezes — ze Związku za-

wodowego pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych, oddziału w Sosnowcu; p. Jan Borowiecki II wiceprezes — ze Związku zawodowego pracowników bankowych i kas oszczędności R. P., oddziału w Sosnowcu; p. Łazimierz Ostrowski sekretarz (ponownie) — z Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R. P. w Sosnowcu; p. Czakan zastępca sekretarza — ze Związku zawodowego pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych, oddziału w Sosnowcu; p. Aleksander Bobrowski skarbnik (ponownie) — ze Związku zawodowego farmaceutów pracowników R. P., oddziału Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu; p. Hugon Rychter zastępca skarbnika (ponownie) — ze Związku majstrów fabrycznych R. P., oddziału w Sosnowcu.

Poza tym do prezydium wchodzi p. Julian Zawadzki z Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R. P. w Sosnowcu i przedstawiciele Zrzeszenia pracowników Banku Polskiego, Koła w Sosnowcu, Związku pracowników spółdzielczych „Społem” oddziału w Będzinie i zastrzeżone zostało miejsce dla przedstawiciela Zw. pracowników notariatu i hipoteki, który jeszcze formalnie do Unii ZZPU nie został przyjęty.

Zamiast inspektorów wicestarostowie szkolni

Różne projekty w szkolnictwie

W sferach rządowych rozważa się różne projekty przebudowy administracji szkolnej.

Rady szkolne miejskie i wiejskie — mają być przemianowane na komisje oświatowe miejskie i wiejskie oraz powiatowe z większą egzekutywą wójtów, burmistrzów i prezydentów.

Obwody szkolne mają być rozbite na powiatowe inspektoraty szkolne, tak

jak było dawniej.

Rozważa się również projekt unifikacji powiatowych władz administracyjnych.

Kuratorzy mają być wicewojewodami szkolnymi, inspektorzy szkolni wicestarostami szkolnymi powiatowymi.

W tej chwili nie wiadomo przez jaki filtr dyskusyjny przejdzie nowelizacja administracji szkolnej w państwie.

B. długoletni specjalista dla chorób skórnych i wenerycznych i kosmetyki we Wiedniu 4814

Dr. Leonard Metanomski

osiedlił się w Katowicach, przy ul. Kochanowskiego 3, tel. 356-00

NA FALI DNIA

„HYMN” STRONNICTWA PRACY

W ub. niedzielę odbył się w Sosnowcu w sali Domu katolickiego zjazd okręgowy Stronnictwa Pracy, na którym wybrano Radę okręgową, która ma wykonać zarząd okręgowy Stronnictwa.

Sprawozdanie ze zjazdu ukazało się wczoraj w śląskich piśmie: „Polonia” i „Siedmiu Groszach”.

Dowiedzieliśmy się ze sprawozdań tych m. in., że hymnem „Stronnictwa Pracy” została pieśń „Choć burza huczy w koło nas”. Na dowód tego przytoczamy zakończenie jednobrzmiącego sprawozdania w obu powyższych dziennikach.

Po omówieniu spraw organizacyjnych, zakończono zjazd odśpiewaniem hymnu: „Chuć burza huczy w koło nas” i okrzykami na cześć Wojciecha Korfańskiego, gen. Hallera i Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

(Słowo chuć złożono prawdopodobnie omyłkowo, zamiast słowa choć).

Pod adresem uczestników zjazdu nasuwa się jeszcze jedna uwaga. Zazwyczaj przy wznoszeniu okrzyków podczas uroczystości czy zebrania na pierwszym miejscu stawia się Rzeczypospolitą chociażby wznoszone były nawet okrzyki na cześć najwyższej postawionych w państwie osób.

W Stronnictwie Pracy jest jednak — jak się okazuje — inaczej...

Obrady

PRACOWNIKÓW CEMENTOWNI

W ub. niedzielę obradowali w Sosnowcu delegaci robotników cementowni z całej Polski.

Przedmiotem obrad była sprawa zawarcia ogólnej umowy zbiorowej.

O uruchomienie

HUTY SZKŁA w ZĄBKOWICACH

Jak w swoim czasie donosiliśmy, z dniem 10 bm. miała zostać uruchomiona, po przeprowadzeniu remontu, czeska huta szkła w Ząbkowicach.

Ponieważ dotyczyłaś nie nie słychać jeszcze o uruchomieniu huty, która mogłaby zatrudnić 220 robotników, przedstawiciele robotników interweniowali w tej sprawie w starostwie powiatowym i u inspektora pracy.

Sprawozdanie z zabawy L. O. P. P.

W PARKU GWARECTWA „HR. RENARD”

Zarząd Koła LOPP na kop. „Hr. Renard” i Komitet Organizacyjny zabawy, urządzonej na rzecz LOPP w parku Gwarectwa „Hr. Renard” w dniu 5 września rb. komunikują, że dochód netto z wymienionej zabawy wyniósł zł. 1.945 gr. 37.

Tem poważny rezultat został osiągnięty przede wszystkim dzięki szczodrinie życzliwemu ustosunkowaniu się i znacznemu poparciu finansowemu — Dyrekcji Gwarectwa „Hr. Renard” na czele z P. Gen. Dyrektorem S. Dupanloup oraz ofiarnej współpracy pracowników jak umysłowych tak i fizycznych kopalni.

Zarząd Koła i Komitet organizacyjny tą drogą składają wymiennym gorące podziękowanie za poparcie imprezy i przyczynienie się do osiągnięcia tak znakomych wyników na cel LOPP.

× **CZYJA PORTOMONETA?** W Wydziale śledczym p.p. w Sosnowcu znajduje się do odebrania, po udowodnieniu prawa własności, portmonetka z pieniędzmi.

Sensacja Zagłębia i Śląska

Nowe podziemia „Savoy'u” w Sosnowcu są na ustach wszystkich zagłębian. Ba, i na Śląsku mówi się o tym powszechnie. Bo trzeba stwierdzić, że podziemia zmieniły całkowicie swój charakter. Wokół filarów, skrzypczy się tafelkami luster — rozplanowano przytulnie piękne, ozdobnie wykonane łóża, barwne dywany zaścielają wnętrza — parkiet taneczny z pysznym oświetleniem neomowej instalacji, będącej ostatnim wyrazem techniki oświetleniowej — tonąc będzie w powodzi łagodnych blasków i ciepłych kolorowych barw. Jednak i brokat — stanowią dominującą cechę w urządzeniu podziemi. Łagodne neomowe oświetlenie baru amerykańskiego, podium dla orkiestry, nowoczesna wentylacja — oto atrybuty nowych podziemi „Savoy'u”, których otwarcie nastąpi w sobotę, 27 listopada br. o godz. 23.

Niesumienny urzędnik DOKONAŁ POWAŻNYCH NADUŻYĆ

Sensację wśród mieszkańców Dąbrowy wywołała wiadomość o aresztowaniu długoletniego urzędnika huty Bankowej **Emila Olszewskiego**.

Dokonywał on oszukiwanych manipulacji przy wypłatach zarobków pracownikom wystawiając w księgach sumy większe, aniżeli wynosiły właściwe zarobki.

Różnice Olszewski przywłaszczał dla siebie w całości, lub też dzielił się z niektórymi robotnikami wpłatami w afery.

Po ujawnieniu nadużyć, zawiadomiono władze sądowno-sledcze, które Olszewskiego poleciły aresztować i osadzić w więzieniu.

Niektóre pisma, podając wiadomość o nadużyciach Olszewskiego, podały, że marzył on przedsiębiorstwo od roku 1928 na straty w wysokości 200 tys. złotych.

Jak się dowiadujemy, dane te są mocno przesadzone, bowiem straty, jakie poniosła huta wynoszą około 30 tysięcy złotych, a nadużycia popełniane były w ostatnich paru latach.

Dalsze dochodzenia w sprawie afery Olszewskiego prowadzi sędzia śledczy.

Radioodbiorniki
PHILIPS
ELEKTRIK
KOSMOS
I INNI
na cały
najdogodniej

Meteor Sosnowiec
Warszawska 6, tel. 627-09

Zderzenie samochodu Z FURMANKĄ

Wczoraj w południe przed składem węgla Sosnowieckiego Towarzystwa — przy ulicy 3 Maja w Sosnowcu zderzyła się dwukonna furmanka wyjeżdżająca ze składu z autem służącym do przewożenia towarów ze Szczekocin, a stanowiącym własność Fiszla Lencznera.

Skutkiem zderzenia został uszkodzony motor auta, jeden z koni zaś doznał złamania nogi i musiano go zastrzelić.

Naprawa uszkodzonego auta, według obliczeń szofera wyniesie około 500 zł. Wóznica oraz szofer wyszli z wypadku bez szwanku.

Nieznany mężczyzna

PRZEJECHANY PRZEZ POCIĄG

Wczoraj na torze kolejowym między Kazimierzem a Dańdówką znaleziono zwłoki jakiegoś mężczyzny w wieku około 30 lat, zabitego przez pociąg.

Zwłoki zabezpieczono do czasu dokonania oględzin przez komisję sądowno-lekarską.

Policja prowadzi dochodzenie, celem ustalenia tożsamości zabitego.

W 23-cią rocznicę bitwy pod Krzywopłotami Hołd ziemi olkuskiej poległym bohaterom

W ub. niedzielę, w rocznicę bitwy pod Krzywopłotami, ziemia olkuska złożyła hołd legionistom, poległym w krwawych zmaganiach w okolicy — Krzywopłotów i pochowanych we wspólnej mogile na cmentarzu w Bydlinie.

Uroczystość rozpoczęła się sumą w

kościółce parafialnym w Bydlinie, celebrowaną przez miejscowego proboszcza ks. Jarzę, który wygłosił również podniosłe kazanie, podkreślając ofiarę krwi złożoną na ołtarzu Ojczyzny przez pierwszych żołnierzy Marszałka Piłsudskiego. W czasie sumy działwa szkolna wykonała pienia religijne, zaś prof. Ko-

lacz z Olkusza odegrał kilka utworów na skrzypcach.

Po sumie liczące zebrana publiczność wraz z przybyłymi organizacjami z Olkusza i okolicy w wielkim pochodzie udała się pod cmentarz poległych.

Na czele pochodu szli: pp. starosta powiatowy, Brzostyński, przedstawiciele wojskowości z zastępcą dowódcy D. O.K. Kraków, plk. Witozeńcem, uczestnikami bitwy a mjr. Mihi, art.-malarzem, Jaźwińskim i in.

Do zebranych obok cmentarza przemawiali pp.: dr. Łapiński i prezes Zw. Legionistów, St. Kotowicz.

W dłuższym przemówieniu dr. Łapiński złożył hołd Bohaterom krzywopłotkim w imieniu ziemi olkuskiej, zaś p. Kotowicz m. in. podkreślił kult, jakim otaczają mogiłę mieszkańcy Bydliny i okolicznych wiosek. Specjalne podziękowanie za opiekę nad wspólną mogiłą mowca wyraził ks. proboszczowi Jarzę.

Z kolei działwa szkolna z Bydliny wygłosiła zespołową recytację ze złożeń ślubowania.

U stóp pomnika złożono 10 wieńców w imieniu różnych organizacji, a m. in. piękny wieńiec złożył burmistrz Majewski w imieniu m. Olkusza. Spoczywającym we wspólnej mogile z białym kamiennym krzyżem, oddano hołd — trzymi minutową ciszą, po czym 13-letnia uczennica szkoły powsz. z Klucza, Halina Różycka wygłosiła długi wiersz o — „Nieznanym Legunii”.

Wzruszającą tę uroczystość zakończyła defilada na tle panoramy pamiętnej bitwy pod ruinami kościoła poaryjskiego św. Krzyża, odebrana przez pp. starostę Brzostyńskiego i plk. Witozeńca. Przy dźwiękach orkiestry strzeleckiej z Klucza, przeddefilowali: rezerwiści, strzelczynie, strzelcy, szkoły, harcerze, członkinie „Rodziny rezerwistów” PCK, Sokół, przysposobienie wojskowe szkół, straża, Stow. ziemianinów i Zw. metalowców z Olkusza.

Uroczystości odbyły się przy pięknej słonecznej pogodzie.

Serenady, melodie filmowe piosenki i humor

Audycje rozrywkowe, przeznaczone dla wszystkich radiosłuchaczy i pomyślane jako miły wypoczynek po pracy, lub uprzyjemnienie szarej codzienności, znajdują w muzycznych programach radiowych daleko idące uwzględnienie.

Nie ma dnia bez lekkich melodyjnych pieśni i piosenek, lub muzyki tanecznej. We wtorek dn 23 bm. o godz. 16.15 miłą rozrywką będzie koncert Trisa salonowego Polskiego Radia, oraz o godz. 20 koncert muzyki lekkiej i tanecznej Małej orkiestry P. R. z udziałem śpiewaka Anatola Wrońskiego.

We środę o godz. 16.15 usłyszą radiosłuchacze łódzka orkiestrę salonową oraz tego samego dnia o godz. 18.10 melodyjne romanse i o godz. 20 audycję pod wielce obiecującym tytułem —

„Tańce wokalne — piosenki instrumentalne”.

O godz. 22 „Szeherazada” Rimski-Korsakowa w wykonaniu orkiestry Polskiego Radia pod dyr. Fitełberga zamknie śródowe audycje po-

pularne i rozrywkowe.

Druga połowa tygodnia zapowiada się również pod względem rozrywkowym urozmaicenie. Czwartek przyniesie o godz. 11.40

lekkie piosenki w wykonaniu słynnego tenora włoskiego Tito Schipa, następnie o godz. 16.15 — popołudniowy koncert z Torunia, wieczorem zaś o godz. 20.00 koncert z udziałem Chóru Dana.

W piątek, dn. 26 bm. o godz. 18.10 na uwagę zasługują przeboje z filmu „Zatańczymy” oraz o godz. 19.30 występ

Mieczysława Fogga, zdobywcy pierwszego miejsca w konkursie na najpopularniejszego tenora radiowego

Sobota, dn. 27 bm. jako zakończenie tygodnia obfituje w lekkie audycje: o godz. 11.40 „Serenady” z płyt, o godz. 16.15 — koncert Polskiej Kapeli Ludowej Dzierżanowskiego, wieczorem o godz. 20.00 prawie dwugodzinny koncert rozrywkowy z Krakowa z udziałem salonowego kwartetu, duetu fortepianowego, oraz śpiewaków.

Nieludzkie pobicie chłopca za kilka wisien

W czerwcu rb. kilku chłopców zażywało kąpiele w Czarnej Przemszy na Pogoni. Między chłopcami znajdował się 10-letni uczeń szkoły powszechnej Mieczysław Husek.

W pewnej chwili chłopcy, a wraz z nimi i Husek, przepławili się na drugi brzeg i zakradli się do ogrodu owocowego, zaczęli zrywać wiśnie. Spostrzegł ich dozorca Franciszek Ruta (Sosnowiec, Feliksa Perla 6), który schwytał Huska, zaś pozostali chłopcy zdołali uciec.

Ruta zaprowadził ubranego tylko w kostium kąpielowy Huska do piwnicy, gdzie mieściła się lodownia i zamknął go tam na kilka godzin, po czym zaprowadził go do Jana Dziobonia, który pobli chłopca gumowym węzłem.

W międzyczasie przybyła zawiadomiona matka chłopca i zabrała dotkniętą pobitego syna do domu, po czym udała się do komisarzatu, gdzie złożyła o wszystkim zameldo-

wanie.

Wezwany lekarz dr Wasilewski stwierdził, że chłopiec miał posiniaczone całe plecy, uda i ramiona.

W ub. sobotę Dziobon i Ruta stanęli przed Sądem okręgowym w Sosnowcu.

Na rozprawie oskarżony Dziobon zaprzeczył temu, jakoby miał skatować w tak niemilosierny sposób chłopca i oświadczył, że uczyniła to matka chłopca w jego kancelarii. Natomiast matka zaprzeczyła temu, oświadczaając, że syn jej jest spokojnym dzieckiem i do kradzieży wiśni został namówiony przez rówieśników.

Sędzia Walewski nie dał wiary tłumaczeniu się oskarżonym i po wysłuchaniu przemówienia prokuratora Joela i obrońcy skazał Dziobonia na rok aresztu, a Rutę na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na lat 3.

Tragedia narzeczonych pod Ojcowem

ZASTRZELIŁ UKOCHANĄ, KTÓREJ NIE POZWOLONO MU ZAŚLUBIĆ.

W popołudniowy dzień lipcowy w powrotniej drodze z odpustu ze Smardzewic, na drodze w Prądniku Korzkiewskim koło Ojcowa, rozegrała się tragedia, której ofiarą padła młoda dziewczyna, córka zamożnego gospodarza z Prądnika, Anna Knapikówna, zastrzelona przez Józefa Rudowskiego z Maszyc.

Zareczeni mieli wkrótce stanąć na ślubnym kobiercu, lecz rodzice dziewczyny zmienili swoją decyzję i postanowili do małżeństwa nie dopuścić.

Próby zakochanych przełamania o-

poru rodziców Knapikówny, do skutku nie doprowadziły, wobec czego narzeczeni postanowili umrzeć razem.

Po modlitwie w czasie odpustu w kościele i na cmentarzu smardzewickim, w pobliżu domu Knapikówny, Rudowski strzelił trzykrotnie do narzeczonej, — kładąc ją trupem na miejscu.

Rudowski usiłował również zastrzelić się, lecz — jak się okazało, — zaciął mu się rewolwer.

Sąd okręgowy w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Olkuszu skazał Rudowskiego na 5 lat więzienia przy zastosowaniu okoliczności łagodzących.

Jasnowidz chiromanta -- zwykłym złodziejem poszukiwanym przez sądy

W Olkuszu rozpoczął przyjmowanie interesantów w jednym z trzeciorzędnych hoteli, pewien osobnik, ogłaszający się w ulotkach znakomitym, wszechświatowym jasnowidzem - chiromantą pod nazwą „Trepko”.

Dzięki zainteresowaniu się miejscow-

wej policji, tajemniczego chiromanta zdemaskowano.

Jest to zawodowy złodziej, Stefan Trepko z Dańdówki pod Sosnowcem, poszukiwany przez sądy.

Trepko znikł z Olkusza w niewiadomym kierunku.

WYCIERACZKI

szczotkowe, szczotki do froterowania, szczotki ryżowe, trzepaczki, miotki i t. p. w wielkim wyborze poleca:

SKŁAD MATERIAŁÓW APTECZNYCH
Z. JACKOWSKI
Dąbrowa Górna, 3 Maja 6. Tel. 68-262.

Awanturniczy rowerzysta POSTRZELIŁ PRZECHODNIĄ

Bracia Antoni i Stefan Starosińskowie, zamieszkali w Dąbrowie, przechodząc w ub. niedzielę około godz. 9 wieczorem ulicą Robotniczą zostali najechniani przez jakiegoś rowerzystę.

Miedzy braćmi Starosińskimi a nieostróżnym rowerzystą doszło do awantury. W pewnej chwili rowerzysta wyjął z kieszeni rewolwer i strzelił, raniąc Antoniego Starosińskiego w dłoń lewej ręki.

Po strzale nieznany rowerzysta siadł na rower i szybko odjechał.

Zawiadomiona o zajściu policja — wszczęła dochodzenie celem wykrycia awanturczego rowerzysty.

Służąca ze złodziejami OKRADŁA MIESZKANIE

W ub. sobotę około godz. 6 wieczorem dokonano włamania do mieszkania Lajba Korenberga w Będzinie przy ul. Modrzejowskiej 40, skąd skradziono złoty zegarek z dewizką, wartości około 500 zł. oraz gotówkę 600 zł.

Przeprowadzone przez policję dochodzenie wykazało, że kradzieży dokonała służąca Korenberga Mieczysława Zawiażalec oraz dwaj złodzieje Leopold Bartosiak (Przeznica 12) i Zdzisław Łyszczarz (Jasna 6).

Służąca - złodziejka oraz jej towarzyszy aresztowano i przekazano do dyspozycji władz sądowych.

ONIKA ZA WIERCIA

**× TOWARZYSKA HERBATKA „LI-
RA”.** Z racji obchodzonego jubileuszu
10-lecia istnienia chóru kościelnego —
„Lira” w Zawierciu, starami zarzą-
du Towarzystwa w ub. sobotę w lokalu
własnym odbyła się herbatka dla człon-
ków i członków Towarzystwa, oraz osób
zaproszonych. Herbatkę tę zaszczytlił
swoją obecnością: ks. prałat Fr. Zien-
tara, ks. kanonik B. Wajzler, honoro-
wy prezes „Liry”, ks. pref. W. Szym-
czyk i licznie przybyli śpiewacy. Wśród
nader miłego nastroju, po wygłoszeniu
przemówień i wzniesieniu toastów ba-
wiono się przy orkiestrze do rana.

× ZBIÓRKA ULICZNA. W dniu 14 b.
m. w Zawierciu została zorganizowana
zbiórka uliczna na cele „Dnia oświaty
pozaszkolnej” która dała zł. 76.69.

× ZEBRANIE LEGII INWALIDÓW.
W ub. niedzielę odbyło się informacyj-
ne kwartalne zebranie Legii inwalidów
wojennych kompanii w Zawierciu. Spra-
wowanie z działalności złożył prezes p.
Grabowski. W wolnych wnioskach na
wniosek p. St. Kuli postanowiono u-
rządzić choinkę dla dzieci i członków
rodziny inwalidów.

× ODPRAWA PODOFICERÓW REZ.
W ub. niedzielę odbyła się powiatowa
odprawa delegatów Związku podofice-
rów rezerwy w Zawierciu.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEBIECIENIU
GRYPY I KATARZE

SPORT

WIELKIE ZAWODY BOKSERSKIE W POZNANIU

W niedzielę wieczorem w hali reprezentacyj-
nej Międzynarodowych Targów Poznańskich
rozegrane zostały wielkie zawody bokserskie
o charakterze eliminacyjnym przed meczem z
Norwegią z udziałem trzech bokserów mie-
miejskich.

Wymki techniczne są następujące:
w wadze muszej zamiast Sobkowiaka, który
wskutek kontuzji ręki nie mógł stanąć na riu-
gu, walczył Bazarnik z Warty. Przeciwnikiem
jego był Jasinski z śląskiego Ruchu. Wygrał
zdecydowanie ślązak;
w wadze koguciej Koziołek (Warta) poko-
nał zasłużenie na punkty Jarzabka (IKB);
w wadze piórkowej zamiast Polusa, który
zrezygnował z udziału w obozie i występu w
reprezentacji państwowej, walczył Walkowiak
(HOP), którego przeciwnikiem był Czortek
(Okęcie). Czortek zwyciężył wysoko na pkty;
w wadze lekkiej Woźniakiewicz (Warsza-
wianka) pokonał zdecydowanie Vogta (Geyer)
w wadze półśredniej Kolczyński (Fort Be-
ma) nie rozstrzygniętej walki z Lelewskim
(Gryf). Niespodziewanie dobrze wypadł ten
ostatni.

w wadze piórkowej berlińczyk Voelker zre-
zygnował z Frankowskim z Warty. Decyzja
sędziowska krzywdzi Niemca;

w wadze lekkiej Kajnar walczył z mistrzem
Europy Nuernbergiem, z którym przegrał
przed kilku tygodniami w Berlinie przez k.o.
w pierwszej rundzie. Sędziowie znowu orze-
kają remis, chociaż Niemiec miał bardzo wy-
razną przewagę;

w wadze półśredniej spotkanie pomiędzy
Niemcem Campe i Pisarskim (Geyer) kończy
się znowu, zdaniem sędziów, na remis. Pisar-
ski był lepszy i niewątpliwie spotkanie roz-
strzygnął na swoją korzyść;
w wadze średniej Chmielewski (IKP) poko-
nał wysoko na punkty Florysiaka (Warta),
którego posyła w drugim starciu dwukrotnie
na deski;

w wadze półciężkiej Szymura (Warta) wy-
grał z Karoliakiem z Floty;
w wadze ciężkiej Piłat (PKS) pokonał Kl-
meckiego (HCP) przez techniczny k.o. w dru-
gim starciu.

DWIE REPREZENTACJE BOKSERSKIE POLSKI

W czasie kiedy pierwsza bokserska drużyna
reprezentacyjna wędrować będzie po Skandy-
nawii, w dniach 3 i 5 grudnia nasza druga re-
prezentacyjna ósemka pojedzie do Niemiec do
Drezna i Kolonii.

Skład tej drugiej reprezentacji jest już nie-
mal ustalony: Baskiewicz, Jarzabka, Fran-
kowski, Kajnar, Fabisiak, Karolak, Kłimecki.
Skład reprezentacji na mecze z Norwegią i
Daniją przedstawia się następująco: Botho-
Koziołek, Czortek, Woźniakiewicz, Kolczyń-
ski, Chmielewski, Pisarski i Szymura.

Z Piłata najprawdopodobniej będziemy mu-
siele zrezygnować, jak się okazuje bowiem do-
szedł on na ostatniej walce z Kłimeckim kon-

tuzji palca. Zachodzi nawet obawa złamania
palca. Kpt. związkowy PZB Mczył się z ewen-
tualnością skorzystania z Węgrowskiego.

PORAŻKA LKS

W Łodzi rozegrany został w niedzielę mecz
towarzystki pomiędzy WKS i LKS zakończony
niespodziewanym zwycięstwem drużyny woj-
skiej w stosunku 3:1 (0:0). Jedyną bramkę
dla ligowców zdobył Lewandowski, a dla WKS

bramki strzelili Stolarski, Stasiak i jedna sa-
mobjózca. Sędzia p. Kahan. Widzów 1000.

NOWE ZAPROSZENIE DLA PIŁKARZY DO FRANCJI

Południowa Liga francuska zaprosiła piłka-
rzy polskich na 20 lutego, na mecz do Mar-
syli. PZPN na pewno z zaproszenia tego sko-
rzysta, będzie to bowiem doskonała okazja do
treningu zimowego. Francuzi chcą więc nas
widzieć jak najczęściej.

NA KANWIE

Wesoła zabawa

Na przyjęciu u państwa Wyziorków wiza-
lo, niczem w ulu.

Goście, spoceni i czerwoni, jak raki tań-
czyli! Zawzięcie, powietrze zaś było tak gęste
że czapkę w nim można było zawiesić.

— Panie harmonisto! Różnij pan na całego!

— O tak! Z bigiem!

— Uwaga, psze państwa! Ja prowadzę. Brać
się za rączki i w kółko. Panie Feluś, gdzie
pan partnerkę łapiesz? Za rączki nie za
nóżki powiedziałem!

Obecnie insza figura! Panny robią pośro-
deczku, panowie pod ścianami. Wesoło! A te
ra parami! Każden chwytą swoją brzań i o-
bija ją o ścianę.

Po tańcach goście poczuli gwałtowny apetyt
i humem ruszyli do stołu.

— O rany, Julek, patrzno wiele siwuchy!

— A i piwnia także samo jest.

— Pańskie zdrowie, panie Onufry.

— Najlepszego!

— Panie Feluś, akuratnie na moim wa-
ghlarzu pan usiadł.

— O, choroba! Nie wiedziałem, skąd mi
tak wieje!

— Weź pan serdelka, panie Bonifacy!

— Dziękuję pani gospodyni, zjadłem już
jednego.

Sama widziałam jakże pan cztery opchnął.
Ale nie szkodzi, jeszcze jednego weź pan.

Przy samym końcu stołu siedział milczący

pan Stanisław Wiśniak. Był w bardzo po-
nym nastroju, ale jadł, jakby trzy lata pościł.

Siedzący obok ucztownicy śledzili złym o-
kiem pana Stanisława i apustoszenie, jakie
czynił na stole. Nikt jednak pary z ust nie
puścił.

Alc gdy pan Stanisław przysunął do siebie
talerz z boczkami wędzonym i zaczął go gor-
liwie wsuwać, nie wytrzymał Antoni Kobieli i
rzekł:

— Panie szanowny, może byś pan zostawił
kawałek?

— A po cholercę? — odparł pan Stanisław,
nie przestając pracować szczękami...

— Bo my także samo boczek lubimy.

— Ale nie tak, jak ja! — mruknął pan Sta-
nisław.

Wówczas Antoni Kobieli chwycił talerz z
boczkami i rąbnął nim pana Stanisława po
głowie. Pan Stanisław w odpowiedzi cisnął w
przeciwnika butelką po piwie, ale źle wyce-
łował i trafił Felusia Ożarkowskiego. Ten
znowu myśląc, że butelkę rzucił Onufry Smo-
lik rąbnął go w zęby i po chwili wywiązała
się ogólna bijatyka, w której żaden gość nie
zachował neutralności.

Rezultatem była rozprawa w Sądzie i trzy-
dniowa paka, na którą skazani zostali Stani-
sław Wiśniak, Antoni Kobieli i paru innych
uczestników.

Z CAŁEJ POLSKI

ZEBRACZKA KSZTAŁCIŁA CÓRKĘ W SORBONIE

Podczas obławy policyjnej w Warsza-
wie zatrzymano żebraczkę 56-letnią A-
nieleż Zacharską. Gdy w domu etapo-
wemu poddano ją obowiązkowej kąpieli
i odkażeniu rzeczy, w łachmanach zna-
lezione zaszyte pieniądze w sumie 315
zł., książeczkę PKO na 3000 zł., książ-
czkę czekową jednego z banków, kilka
obligacji państwowych, 6 dolarów, Listy
Kredytowe i Ziemijskie, oraz plik
weksli, czeków i rewersów. Skarb ten
zabrano do depozytu. Wkrótce udało
się ustalić, że żebraczka jest znaną na

Starym Mieście lichwiarką która wie-
czorami zasiada w jednej cukierni przy
póczarnej i tu przeprowadza podejrzane
transakcje. Kształciła ona córkę w
Sorbonie, posyłając jej co pewien czas
większe sumy na studia.

CZY LEKARZ ZAHYPNOTYZOWAŁ URZĘDNIKA SKARBOWEGO?

Do prokuratora Sądu okr. w Warsza-
wie wpłynęła niezwykle sensacyjna
skarga urzędnika skarbowego przeciw-
ko lekarzowi warszawskiemu p. K. Do-
ktor K. był wezwany do urzędnika skar-
bowego w sprawach podatkowych, spra-
wę załatwił i wyszedł. Po kilku dniach

POLSKIE LOTNICTWO

na szlakach międzynarodowych

Kiedy w Europie ukazały się pier-
wsze pociągi, blisko sto lat temu, t. zw.
opinia publiczna odniosła się nader sce-
ptycznie do tego środka komunikacji.
Uważano, że „zawrotna” szybkość 25
km. na godzinę szkodliwa jest dla or-
ganizmu ludzkiego, że ten środek lo-
komocji nigdy nie przyjmie się na wię-
szą skalę, że jest to tylko fantazja, za-
mierzanych w eksperymentowaniu u-
czonych.

Dzisiaj po stu latach, gdy pociągi o-
siągnęły szybkość 120 km. komunika-
cja ta jest już dla nas zbyt powolna...

Na większych odległościach, a przede
wszystkim w komunikacji międzynaro-
dowej

skutecznie konkurują z kolejami
samoloty.

Zamiast truć się całymi dniami w
przedziale kolejowym, przebieć można
obecnie tę samą odległość samolotem w
kilka godzin. Całkowita popularyzacja
tego rodzaju komunikacji jest już tyl-
ko kwestią czasu, a raczej kwestią po-
tężnienia komunikacji lotniczej.

Oczywiście komunikacja lotnicza jest
ze względu na to, że istnieje dla niej
wielkie odległości — par excellence ko-
munikacją międzynarodową.

Dla samolotu, lecącego z szybko-
ścią kilkuset kilometrów na godzi-
nę, nie istnieje granice,

a obszar państwa, szczególnie państw

tych rozmiarów, jakie mamy w Euro-
pie, sprowadza się do obszaru podwór-
ka. Dlatego też, ważnym jest, aby przy
rozbudowie linii lotniczych nie ograni-
czać się do własnego tylko kraju, a sta-
rać się pokryć własną siecią lotniczą
jak największe przestrzenie. Państwo,
które zdając sobie z tego sprawę, roz-
winie swe linie lotnicze w skali mię-
dzynarodowej, a nawet międzykonty-
nentalnej, czerpać będzie w chwili, gdy
komunikacja lotnicza dojdzie do tego
rozwoju, do jakiego z czasem dojdzie
musi —

olbrzymie zyski ze swej uprzywi-
lejonanej pozycji.

Polska, w której lotnictwo jest jedy-
nym środkiem transportu, na którym
nie ciąży zamiedbania z czasów niewoli,
docenia całkowicie rolę, jaka przyspać
musi lotnictwu jako środkowi komunika-
cji międzynarodowej i dokała wszel-
kich starań, aby w takiej właśnie skali
rozbudować swe linie napowietrzne.
Najpierw polska sieć lotnicza miała je-
dynie zasięg europejski, obecnie zaczy-
na się rozszerzać. Sieć to rozbudowy-
wana przez szereg lat, zasięgiem swym
obejmuje już osiem państw Euro-
py środkowej i wschodniej,
a mianowicie: Finlandię, Estonię, Łot-
wę, Niemcy, Rumunię, Bułgarię i Gre-
cję.

Ostatnio polska sieć komunikacji lot-
niczej — jak już wspominaliśmy —

urzędnik spozatrzegł, że na podaniu zło-
żonym przez lekarza, figuruje jego de-
cyzja zupełnie niezgodna, z prawem i
całkowicie przesądająca sprawę na
rzecz lekarską. Przestraszony urzędnik
twierdzi w swej skandze, że padł ofiarą
hypnotyzera, gdyż w tej chwili zupeł-
nie nie zdaje sobie sprawy, w jaki spo-
sób z lekarzem sprawę omawiał i jak
ją załatwił. Ponieważ według kodeksu
karnego zachodzi tu wypadek okreś-
lony jako użycie przemocy, prokurator
nakazał przeprowadzenie dochodzenia.

LEKARZ TWIERDZI, IŻ BYŁ U URZĘDNIKA W TOWARZYSTWIE OSOBY TNCZNEJ I O ŻAD- NYM WYMUSZANIU DECYZJI MOWY BYĆ NIE MOŻE, POTWIERDZA TO RÓWNIEŻ ŚWIA- DEK.

OJCIEC ZABIŁ SYNA ZA ZŁE TRAKTOWANIE

Przed sądem okr. na sesji wyjazdowej
w Chełmie stanął 70-letni Wojciech
Wojtowski, zamieszkały w pow. chełm-
skim, oskarżony o zabójstwo swego sy-
na Wacława.

Wojtowski, człowiek znękany życiem
nie mógł znieść złego traktowania go
przez syna. Nienawiść powstała na tle
podziału majątku. Pewnego razu w o-
borze stary Wojtowski dwukrotnym
strzałem z fuzji w plecy zabił syna.

Starzec przyznał się ze łzami w o-
czach do popełnienia zbrodni. Sąd ska-
zał go na 5 lat więzienia.

44 DZIAŁACZY KOMUNISTYCZ- NYCH PRZED SĄDEM

W pierwszych dniach grudnia br. w
Sądzie okr. w Zamościu rozpoczęło się
wielki proces komunistyczny. Na ławie
oskarżonych zasiadzie 44 działacze ko-
munistycznych, którzy prowadzili akcje
wywrotową na terenie pow. Tomasz-
owskiego i Hrubieszowskiego, wdzie-
rając się do organizacji wiejskich Wici i
Stron. Ludowego. Władze bezpieczeń-
stwa mając dowody tej szkodliwej dzia-
łalności, aresztowały wszystkich wy-
wrotowców.

ZA ZNIEWAGĘ WOJEWODY 100 ZŁ. GRZYWNY

Sąd grodzki w Radomiu skazał ome-
ryta PKP, Stanisława Kuleszę, na 100
złotych grzywny za obrazę słowną wo-
jewody Kieleckiego Działosza. Kule-
sza użył słów obraźliwych, interweniu-
jąc w Magistracie, po otrzymaniu na-
kazu wybrukowania podwórka.

BARAN ZABIŁ CHŁOPCA

W miejscowości Biechówek, pow.
świecki, podrażniony baran stratałwał
rogami sześciolatniego chłopca, ziółko-
wskiego, w tak okropny sposób, że
chłopak zmarł od poniesionych ran.

przekroczyła granicę Europy i dotarła
do Malej Azji — przez Rodos do Pale-
styny. W chwili obecnej sieć linii obsłu-
gowanych przez polskie samoloty, wy-
nosi już 5.000 km, a więc tyle, ile wy-
nosi przekątna kontynentu europejskie-
go. Głównym szlakiem naszych linii lot-
niczych jest wielki szlak południe-pół-
noc, który idąc z Palestyny, rozwidla
się w Warszawie w dwóch kierunkach
— na Gdynię i przez Wilno, Rygę, Tal-
lin do Helsingforsu. W roku bieżącym
samoloty, obsługujące polską sieć lot-
niczą,

wykonały 2 miliony kilometrów!

Obecnie przed lotnictwem polskim
stoją dwa wielkie nowe zadania. Pier-
wsze, to połączenie Polski własnymi li-
niami ze wszystkimi największymi ba-
zami wypadowymi transkontynentalnymi
i transoceanicznymi i wkrócenie na
te szlaki. A drugie zadanie — to prze-
prowadzenie przez Polskę wielkich mię-
dzynarodowych szlaków tranzytowych.
Naturalne warunki geograficzne oraz
krystalizujący się światowy system
komunikacji lotniczej umieściły Polskę
na linii przecięcia wielkich kontynental-
nych lotniczych szlaków tranzytowych.
Tutaj leżą wielkie szanse rozwoju lot-
nictwa polskiego. Dotychczasowy roz-
wój polskiej sieci lotniczej pozwala ży-
wić uzasadnione nadzieje, że lotnictwo
polskie potrafi wykorzystać te świetne
warunki rozwojowe.

Czy się podobam?..

— Oto pełne troski pytanie Pani...
— Niezawodnie! O ile dopomoże Pani naturze i usterki cery pokryje delikatnym, jak pył kwiatów, przylegającym, nieszkodliwym, nadającym świeżość i ma!

**hudrem
ABARID**

PROGRAM RADIOWY

**SLYNNY SKRZYPIEK WĘGERSKI
TELMANY PRZED MIKROFONEM**

We wtorek, dnia 23 bm. o godz. 22 będą mieli polscy radiolubowcy rzadką sposobność usłyszenia słynnego skrzypka Emila Telmany. Węgier z pochodzenia, uczeń m. in. Hubey'a, wstąpił się Telmany jeszcze jako młodzieniec w latach przedwojennych. Dzisiaj w 45 roku życia znany jest na wszystkich kontynentach. W radiowym recitalu skomponować będzie artyście prof. L. Urstein.

WTOREK 23 LISTOPADA 1937 R.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół: „Pierwsza podróż Janka” — obrazek słuchowiskowy. 11.40 Utwory Emanuela Chabrier — płyty. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.05 Audycja podbiwowa. 13.00 Koncert żywych. 13.15 Wiedeńska orkiestra „Boheme”, chór Dana i Eugene. 13.25 Bodo — płyty. 14.25 Wiadomości bieżące. 14.38 Wiadomości giełdowe. 14.35 Muzyka lekka i taneczna — płyty. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Zagadki historyczne. 16.05 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.15 Trio salonowe Polskiego Radia. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 „Jesteśmy w Bułgarii” — odczyt. 17.15 Niezłomne u nas. 17.25 Wykonawcy: Maria Sokół — śpiew, Antoni Rudnicki — fortep. 17.50 „Polowanie na zająca” — pogadanka. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.15 „Radio do słuchaczy”. 18.25 Piotr Czajkowski: Kaprys włoski — płyty. 18.45 Wskazówki dla rolników. 19.00 „Nieśmiertelne książki”: Wieczór IV „Eneida”. 19.30 „Polska twórczość chóralna” — II audycja. W programie utwory Stanisława Niewiadomskego i Jana Galla. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Mała orkiestra P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego i Anatol Wroński — śpiew. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert symfoniczny. 22.00 Recital skrzypcowy Emila Telmany'ego. 23.00 Słynie orkiestry taneczne i zespoły chóralne — płyty.

NAGRODZONA UCZCIWOŚĆ

Jan Podskrobek z Warszawy, który oddał właścicielowi znalezione w taksówce 20 tysięcy zł otrzymał piękną nagrodę. Oto Pan Prezydent R.P. przyznał mu na kształcenie syna 400 zł. rocznie i odznaczył go Krzyżem Zasługi. Niezależnie od tego montownia Lilpop Ran i Löwenstein ofiarowuje Podskrobowskiemu auto marki Chevrolet.

**KINO
ZAGŁĘBIE**

Genialny chłopiec ekranu **Freddie Bartholomew**
Premiowana piękność **Madeleine Carroll**
Nowa rewelacja aktorska **Tyrone Power**
Świetny aktor charakterystyczny **Sir Guy Standing**
Dają wielki koncert gry w arcydziele

TRAFALGAR

Admirał Nelson zwycięża flotę francuską!
Kochankowie ratują wielki naród od zagłady! Napoleona więzi Anglików

Pocz. o godz. 17.30.

DOBRE OGŁOSZENIA

**KUPNO
i SPRZEDAŻ**

TORTY

na zamówienia od 3 zł.
Paczki świeże 2 razy
dziennie poleca firma
WŁ. BASZKOWSKI —
Dąbrowa, 3-go Maja 4.
Hurt! Detal! 4657

OBUWIE

gwarantowane własnego
wyrobu poleca. Ceny
niskie. Pogoda,
3 Maja 30. 4653

NARTY — ŁYŻY

SANKI
oraz wszelkie artykuły
sportowe poleca: Skład
nica Harcerska, Sosnowiec,
Warszawska 1
Tel. 62-581. 4856

NA ZABAWY

Bale, wieczorki, herbaci
i przyjęcia pierwszorzędnego
wyrobu poleca:
Cukiernia „Roma” —
Sosnowiec, Orla. Tel.
625-21. 4664

ZYWCEM ZASYPANY ZANEMÓWIL

W kopalni gliny w cegielni w Starokrępicach (Częstochowskie) 45-letni robotnik, Sitek, znajdując się w dole na głębokości kilkunastu metrów, został nagle przysypany ziemią. Obecni podczas wypadku robotnicy odkopali nieszczęśliwego, który z zranienia zanie mówił.

**Dyrekcja Państwowej Szkoły
Górnictwa i Hutnictwa w Dąbrowie Górniczej**

**poszukuje
INŻYNIERA MECHANIKI**

na stanowisko wykładowcy
przedmiotów zawodowych.

Warunki do omówienia w Dyrekcji
Szkoły. 5165

KINO „EDEN”

Dziś
Znów razem **MYRNA LOY**
i **CLARK GABLE** w filmie
DLA KOBIETY
Dzieje romantycznego bohatera,
jego walki, życie i miłość.

Pocz. seansu o g. 17.30 w niedzielę o 15.30

Korzystaj z ostatnich dni miesiąca propagandy radia!

Każdy, kto nabędzie w tym miesiącu radiolubownik,
otrzymuje cenną premię.

Prosimy o odwiedzenie naszego salonu demonstracyjnego.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBR. S. A.

MEBLE

stolowe, gabinety, sy-
pialnie, sztuki poje-
dyńcze gotowe i na
zamówienie. Nowocze-
sne otomany, tapczany
przeróbki. Na dogod-
nych warunkach poleca
— Chrzęścińska Wy-
twórnia

P. TOMCZYK

Sosnowiec, Nowopogoń-
ska 19. Tel. 630-56. —
Przyjmuje pożyczki i
obligacje państw. 2482

NA SEZON ZIMOWY

Bieliznę damską, me-
ską, pończochy, skar-
petki, pulowery, swe-
try, apaszkę — po ce-
nach niskich poleca:

M. Marzec

Sosnowiec, 3 Maja 23.
4842

SMARY

do wozów i oleje pole-
ca skład farb i laki-
rów „Columbia” wł. E.
Maśląg, — Mościńskiego
Hale Rozwoju. 4588

LOKALE

DO WYNAJĘCIA

3 pokoje z kuchnią i
wygodami przy ul. Ma-
riackiej 4-b w Sosnow-
cu, Wiadomość na miej-
scu lub telef. 610-72.
5129

DO WYNAJĘCIA

3 pokoje z kuchnią i
przedpokojem, wszelkie
wygodności. Sosnowiec,
— Mościńskiego 27-a; do-
zorca wskazuje. 3942

DO WYNAJĘCIA

dwa pokoje umeblowa-
ne (bez kuchni) z od-
dzieloną łazienką i oso-
bny wejściem. Aleja
Mireckiego nr. 10. Te-
lefon 619-60. 5114

Różne

HERSZ BER SZTURNER

jako likwidator spółki
z ograniczoną odpowie-
dzialnością — „Zakład
Futrzan” Szturmer-
owie” w Będzinie ogła-
sza, iż otwartą została li-
kwidacja tejże spółki i
wzywa wierzycieli do
zgłaszania wierzytelno-
ści. (—) Hersz Ber
Szturmer. 5160

MAGAZYN MOD

„WIKTORIA”

Sosnowiec, 3-go Maja
23. Wykonuje czapecz-
ki, futerki, szalikow-
ki z materiałów wia-
snych i powierzonych
po cenach przystęp-
nych. 4990

HERSZ BER SZTURNER

likwidator spółki z
ograniczoną odpowie-
dzialnością „Piwo i Pa-
sza sp. z o.o.” ogła-
sza, iż otwartą została li-
kwidacja tejże spółki i
wzywa wierzycieli do
zgłaszania wierzytelno-
ści. (—) Hersz Ber
Szturmer. 5199

ZGUBIONE DOKUMENTY

UNIEWAŻNIAM

zagubioną legitymację
wydaną przez Fundusz
Pracy w Zawierciu —
Kosakowski Karol. 5161

POSADY I PRACE

KASJERKI

poszukuje kasjerkę
katowicką. Piśmiennie
zgłoszenia, życiorys —
Katowice II, Katowia-
ka 4-2. 5166

KURZ ULICZNY,

zawierający pył węglowy, dzia-
ła szkodliwie na garderobę, ni-
szczy ją i plami. Należy więc
często i koniecznie odświeżać ją.

**PRALNIA CHEMICZNA
i FARBARNIA**

„Z N I C Z”

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 70 1959

POGOTOWIE RADIOWE

Przed kupnem
obejrzyj

ODBIORNIKI RADIOWE
o **CZECHOWSKIEGO**

w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 8, tel. 61824

ŁADOWANIE AKUMULATORÓW
ZAKŁADANIE ANTEN

Dziś Premiera!

Wspaniały film erotyczny reżyserii Tur-
zańskiego. Dramat o wielkiej miłości kró-
lowej szantanów Petersburga.

PRZEDZIWNIE KŁAMSTWO NINY PETROWNY

W roli głównej: **Fernand Gravet**

KINO-TEATR

„PATRIA”

L. Marcinkowski

i S-ka

w Sosnowcu

dawn. Kino Palace

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 2.
Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073

Redakcja nie przyjmuje
od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Redakcja nie zwraca

Wiersz milimetrowy jednołamowy: na i-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tek-
ście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłosze-
nia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalu 70 mm;
w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne.
Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA

Po 10 wyrazów w każdym tygodniu:

30 drobnych ogł. 20 zł.

20 drobnych ogł. 13.00 zł.

10 drobnych ogł. 7.00 zł.

5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5

Oddziały „Kurjera Zachodniego”:

BĘDZIN, Mateczkowskiego 1, tel. 71591. DĄBROWA, Krotka 13. — GRODZIEC, kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 1.
ŁÓDŹ, Władysława Jankowskiego — OLSZTYN, Rynek, kiosk p. Wodasewskiego. — SIKCZ, kiosk p. Wodasewskiego. — WIELKOPOLSKA, 2-go Maja 23. — ZABŁOTOWICE, al. p. 11. — ZAKŁAD, Rynek, kiosk p. Wodasewskiego. — MYSZKÓW, kiosk p. Wodasewskiego. — PILICA,
rynek, Jaworski. — CZELĄDZ, Wierzyńska, Staszica 27. — KAZIMIERZ — PORĄBKĄ, ul. Wiejska 13, Leon Maczka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — Druk „KURJER ZACHODNI” w Sosnowcu, Piłsudskiego 4. — REDAKTOR ODR. HENRYK STRYJEWSKI.